

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.
4-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Péntek, február 27.

Mai számunk főbb közleményei:

- Nyoma veszett a debreceni merénylőknek.
- Főszolgabíró és állomásfőnök afférja.
- Bájból kiutasított huszárfőhadnagy.
- A gróf és jószágkormányzója.
- Tisztújító szék Arad városánál.
- Károlyi Gyula obstrukciója.
- Öregek és fiatalok harca.
- Hunyadi József halála.
- Tarkaságok

Uj tisztikar.

Arad, február 26.

A város tisztújító széke mégse maradt egyszerű hagyomány, hat esztendőnként felújuló közigazgatási szer-tartás. A törvényhatóság a maga jogait nemcsak forma szerint gyakorolta, hanem azzal jelentős változást ütött a tisztikarban; a városnak eddigi fő-jegyzője, Kádas Kálmán helyett fő-jegyzővé Angel István dr. első aljegy-zet választotta meg, husz szavazat-többséggel.

Az izgalmas szavazás alatt és után, amely a városházán ma délelőttre esett, a szavazó-lapokkal együtt csatáztak az e felől hangzó vélemények. Az egyik, tiszteletreméltó álláspont ez volt: a tisztviselőt, aki kötelességének eleget tett, hivatalának évtizedeken át megfelelt, sohase küldje a törvényhatóság, hanem várja be, amíg az maga indul. A jelen esetben is mind-össze néhány hónapról és egy nüansz-

ról volt szó. Kádas Kálmánról tud-ták, hogy nyugalomba készül menni. A forma helyett, amelyet a közgyü-lés a tisztújítás után talált, ő meg akarta várni a rendes módját nyug-dijjénye teljes érvényesítésének: ak-kor óhajtott beadni nyugdijkérvé-nyét, amikor a város új nyugdij-sza-bályzatát a belügyminiszter jóváhagyja és az leérkezik. A törvényhatóság ma kimondta, hogy az új szabályrendelet sorsától függetlenül megadja Kádas-nak, ami őt a szerint megilletné.

Voltak, a kik veszedelmes prece-densnek látták a mai szavazás ered-ményét. Ha a város jó tisztviselőket, komoly erőket akar a közigazgatás-hoz, akkor nem elegendő, hogy őket jól fizesse, hanem gondoskodjék álla-suk, kenyerek biztonságáról, állandó voltáról. Lesz-e kedve a képzett em-bernek a közigazgatáshoz menni, ha még ma is nyomukban jár a lehetősé-g, hogy valamelyik hat év letelté-vel egyszerű szavazással leteszik ál-lásáról, menesztik a hivatalából, külö-nösen olyan formában, a mely csöp-pet se kellemes az illetőre nézve.

Ha precedens is volt a mai, a mérge nem olyan nagy. Akkor ve-szedelmesnek lehetett volna tekinteni, ha hivataloskodása derekán levő, a bucsura nem is gondoló tisztviselőt ütött volna el a további hivatalosko-dástól. Itt azonban mindenki előtt is meretes volt, hogy Kádas Kálmán tel-jes fizetésével megy nyugdíjba és hogy

a tisztviselői pályához már különö-sebb ambíciók nem kötik.

A többség pedig, amely a szava-zást eldöntötte, abban a nézetben volt, hogy a törvényhatóság szuverén. A fiatalabb erők érvényesülésére, a fo-koztos haladás biztosítására a fővá-rosnál életbe léptették és a legérde-mesebb tisztviselőkkel szemben is al-kalmazzák a kényszer-nyugdíjazást. A törvényhatóság ezzel se bizalmatlan-ságot, se megrovást, se méltánytalan-ságot nem gyakorol: egyszerűen utat nyit az alsóbb fokon álló tisztviselők bőjtjének, öszülő várakozásának meg-rövidítésére; lehetővé akarja tenni, hogy a hivatalnokok még az alkotó erő és az ambíció frissességének ide-jén jussanak magasabb hatáskörökbe, és ne akkor, a mikor már fáradtak és a magasabb állás csupán egy nagyobb nyugdíj lépcsőjéül szolgál.

A főjegyzői állás sorsát a szavazás eldöntötte, de a viták eldöntetlenek voltak. Minden párton és minden lé-lekben azonban őszinte sajnálatot kel-tett, hogy az események ilyen alakul-ásának, váratlan fejlődésének Kádas Kálmán volt az ütköző pontja. Évtize-deken át nemcsak hűséges szorgalmu, de tehetséggel megáldott hivatalnok a városnak. Szónoki képessége, írói képessége hivatottá tették arra, hogy a város pennája legyen. Hiva-tali ügyeiben teljes pártatlanság, min-denkihez való szives előzékenység ve-zette a kezét és a szavát.

Cserép-darabok.

Írta: Móricz Pál.

(Egy híres huszárkard.) A Kaszab János őrnagy ur kardjához fogható másik kardot nem sokat kovácsoltak. A Boeskaí huszároknak, a hajduknak volt egyik főtisztje Kaszab János őrnagy ur. Komáromnál is vitézkedtek a Boeskaí huszárok és a Kaszab János őrnagy ur kardja volt legalább öt ujni széles. Klapka tábornok seregében erről a kardról beszélték, hogy a fokába kénese van öntve és ettől volt olyan nehéz vágásu a Kaszab János őrnagy ur kardja. Mert olyan kard volt ez a kard, a melyik vasas némethez egyszer odavágott kard-jával Kaszab János őrnagy ur, az ilyen szeren-csétlen német leginkább két darabban bukott le a lováról. Node azért Kaszab János őrnagy ur sem volt holmi pity-poty ember. Válláig ért a kipedert vastag bajusza.

(A tót-sütemény.) Görgői Arthur seregé-ben a 33 ik honvédszászlóaljnál szolgált a sze-gedi Zsótér Antal, későbbben hadnagy. Sel-meobánya alatt vívták a windschachtli-csatát. A németeket meglepték szétriasztották a zászlóaljat. Menekülni kellett. Ez időtől a kenyerek is fogytán volt. Hőlepte a sereget. Fagy-tól dermedeztek a honvédek. A lovak kidőltek. A hegyek között az ágyut is katonák húzták.

— Előre! Csak tovább, tovább! — folyton ez volt a parancs.

A honvédek ezen a vidéken ösmerték meg a zabkenyeret. De még tréfából sem nevezték lágy-cipónak. Tót-süteménynek keresztelték el. Olyan darabos belü, érdes kérgű volt, hogy fel-szurkálta a szájpadrólásukat.

— Nyihaha, pajtás uram! — midőn megszegték a zabkenyeret, Abrahám Péter századdobos nyertett, rugdalózdott és savanyu képpel úgy mondta: — Nyiha! Abrakoijunk egyet...

A gyönyörű szép hegyi vidéken sok szegedi honvédnek keze-lába elfagyott. Visszavágyakoz-tak a poros alföldre, ahol a porszemekből is buzakenyér terem.

(Daru költetés.) Törő Dániel uram híres csizmadia-mester volt odalent a Hajduságon. Lóbórból, tehénbórból, borjubórból szabogatta, varrogatta azokat a nyühetetlen, nevezetes csizmáit; sőt puha vékony kordoványból topánkát is varrogatott az eladó-leányoknak. Az első csizmadiamester volt Törő. Bár furesán tű-nik fel, mégsem a remekes csizmáival büszkél-kedett. A különféle vizimadarak voltak a ked-ves jószágai. Falkástól tipegtek, topogtak, sá-pogtak, csárogáltak az udvarán. Még feredő-tavat is csinált nekik. Főként a két darumadarára tartott nagyott.

— Ezek osztán daruk! — örömmel muto-gatta őket komáinak.

A daru, valójára, első pusztai madár. Szürke szárnyat meg-megbillenti a magasban és Napkelet felé repülve: krugat a daru. Midőn a pusztai pásztor darukurjantást hall, botjára támaszkodik. Vágyódással telik el a lelke a magyar puszták elmúlt szabad élete után... Hiszen a darumadár is a szabad puszták ma-dara, azért széledezett el a földünkről. Még mindig a németiség uralkodik ezen a földön. És hogy jól tartsuk a telhetetlen németet, fel kellett barázdálni a darufészkes réti legelőket is a vénséges őrfák mellett.

Bizonyára tovaszállottak volna a Törő uram darui is. Hanem csonkaszárnnyukat, metszett-szárnnyukat hiában emelgették. A kerítésnél tovább nem — sétálhattak... Pedig némely alkonyatkor illatos szellők csapódtak feléjük a pusztából. Máskor a magas felhők között, zugó tavaszi széllel versenyt, szabad madarak, daru-madarak szárnyaltak Keletre. A két sóvár ma-dárhoz lehallatszott egy-két örömbang:

— Kru-kruti!...

Némely napalkonyatkor ugyanis egyszer csak illegni-billegni kezdettek a madarak. A felhő felé nyújtogatták esőrüket. Verdestek a csonka szárnyal. Majd neki iramodtak. Kö-rülugrálták a kutágast. Busan bugták:

— Kru!

— Táncolnak a daruk, idő változik, — Törő mester mindjárt tudta. És kedves mada-rainak sásból, nádból sikerített katlanszerű fész-keket Törő, majd egyszer boldogan ujságolta: — Kilencet tojt a darum... Hess, te! erélyesen riasztotta tovább a féltékeny vadgácsért, — hanem ez a betyár két tojást összerugott; node kifogtam rajtok?

— Ugyan mit csinált velök, komám? — tudakolta csizmaszár Sallai Sándor vásárra-járó fuvaros ember, aki barátságából órákat is reperált.

— Kotlóstyuk alá ültettem a hét daruto-jást, — felelte az okos Törő mester nevetve. És megtörtént a csuda. Kikelt mind a hét da-rutojás. A jámbor tyukasszony kiköltötte a sza-bad puszták magasróptü fejedelmi madarát. Ha így halad Magyarország, megérjük azt az időt, hogy minálunk még sasokkal költenek a né-met fogára — csirkét.

Az új főjegyző, Angel István dr. büszke lehet arra, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai mindezen, és a fentebb említett elvi szempontokon az ő munkájának és képességeinek megbecsülése céljából tették túl magukat. A városházán a hivatali lépcső legalján, mint irodai segéd tiszt kezdte a pályáját, hogy most a legfelül álló tisztségek egyikébe jusson. A szívós akarat és kemény munkaszeretet, amely eddig az utját egyengette, méltán szerzett neki szimpátiát a törvényhatóság tagjai között; remélhető, hogy a rendkívüli formák között megnyilatkozott bizalom új, eleven ambícióval fogja eltölteni.

Migrate veteres... Kádas Kálmán nyugalomba vonulásával teljessé vált az öregek elköltözése a városházáról. Az utolsó egy-két év alatt: Sarlot Domokos főkapitány, Csiky Károly árvaszéki elnökhelyettes, Virágh Lajos főmérnök, Reicher Károly főügyész és most a főjegyző. Akik a helyükbe jöttek, nem mind fiatal, de tettvagytól lobogó emberek, és a vezető hivatalnokok kicserélése mindenesetre dologképesebb, erősebb közigazgatást kell hogy teremtsen. A tér a nagyobb, komolyabb, ambíciót serkentő munkára megvan; majd megválnak, hogy az új formált tisztikar milyen eredményeket fog abban elérni.

Károlyi Gyula obstrukciója.

(A főrendiház ülése.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 26

A főrendiházi ellenzék ma támadást kísérelt meg a kormány ellen az interpellációk egész sorozatával. Károlyi Gyula gróf a román tárgyalásokat hozta szóba, alkalmat adván a kormányelnöknek, hogy a főrendiház előtt is igazolja nemzetiségi politikáját, a melynek alapelve a nemzeti állam egységének teljes megővése. Azzal a váddal szemben, hogy a románokkal felsőbb parancsra tárgyalt, Tisza gunyosan jegyezte meg, hogy azok, akik ezt hiszik, most a tárgyalások sikertelensége után dagadó reménységgel várhatják, hogy az a hatalmi szó őt talán helyéről el fogja mozdítani. Az ellenzéki férfiak fanyar arca arról látszott tanuskodni, hogy ebben ők maguk sem igen bíznak. Egyébként az interpellációk előterjesztése nagyobb mozgalmat nem keltett és az egész támadás végül az unalmas obstrukció jellegét öltötte magára.

Az ülésről a következőket jelenti tudósítónk:

A főrendiház ülését tizenegy órakor nyitotta meg Jósika Samu báró elnök. Meleg szavakban elparentálta a főrendiház időközi halottait, majd mélyen megilletődött hangon a következőket mondta:

Méltóságos főrendek! Országszerte és a művelt világon mindenütt nagy részvétet és megdöbbenést keltett az a merénylet, mely a napokban Debrecenben történt. Azt hiszem, hogy a méltóságos főrendek helyesléssel találkoznak, amikor a merénylet számos áldozatával szemben mély részvétünknek, őszinte sajnálkozásunknak adok kifejezést és egyben nagy örömközlünk, hogy az új egyházmegegye főpásztora megmenekült. Az elnök végül indítványozta, hogy a főrendiház táviratban üdvözölje szerencsés megmenekülése alkalmával Miklóssy püspököt. (Helyeslés.)

(A román paktum.)

A főrendiház egyhangulag hozzájárult az elnök előterjesztéséhez. Ezután bejelentette, hogy Károlyi Gyula gróf interpellációt jelentett be.

Károlyi Gyula gróf a román paktumtárgyalások dolgában interpellálja a miniszterelnököt. Minden pártpolitikai szemponttól eltekintve, kérdezi a miniszterelnököt, hogy mi szükség volt a hónapokig tartó paktumtárgyalásokra, amikor románok polgártársaink a magyarsággal minden tekintetben egyenlő jogokkal bírnak. A paktumtárgyalások megzárásával bizonyos mértékig igazoltuk a külföld előtt azt a látszatot, mintha a románok panaszai alaposak lennének. A külföld azt fogja kiolvasni a miniszterelnök beszédéből, hogy a románok jogos követelésekkel léptek fel. Hibáztatja, sőt káros hatásuaknak tartja ezeket a tárgyalásokat. Tisza bizonyos konkrét részletekről is megemlékezett. Tiltakozik az ellen, hogy a magyar állami iskolákban román nyelven tanítsanak. Ez mesterséges elrománosítása lenne Magyarországon egyes vidékeinek. Lehetetlennek tartja, hogy a román középiskolákat kétszer akkora államszegélyben részesítsék, mint a magyarokat. A román komitét tagjai már odáig mennek, hogy nyíltan hangoztatják azt az elvet, hogy a nemzetiségi béke csak akkor állhat helyre, ha a magyarság lemond az államegység hirdetéséről. Azt hiszi, hogy a magyarok elleni hangulatot csak kiélezte a komitével való paktálás és hogy a román komitével való tárgyalások összefüggésben állanak Romániához való viszonyunkkal. Interpellációjában kéri a miniszterelnököt, hogy tárgyalásairól világosítsa fel az országot.

(Tisza válasza.)

Tisza István gróf nyomban válaszolt az interpellációra. Lehetőleg rövid lesz — úgy mond — mert az utóbbi időben már alkalma volt nyilatkozni erről a kérdéssel. Örömeinek ad kifejezést, hogy az interpelláció kikapcsolja a kérdésből a páriszempontokat. A paktumtárgyalásokról megdöbbentő hírek terjedtek el a sajtóközlések révén. Az utóbbi időben a sajtó általában nagyon felületes, úgy, hogy eljuttassa hitelét.

Hadik János gróf: Az igazmondó is?

Tisza István gróf: Elődei ebben a nehéz kérdésben nem mertek színt vallani. Egyesek azt kifogásolták, hogy a román komitét hivatalosan is elismerte. A román nemzetiségi pártot el nem ismerni nagyon helytelen dolog lenne, mindaddig, míg az állam ellen nem irányulnak a törekvései.

Hadik János gróf: De más van írva a zászlójukra!

Tisza István gróf: Mindaddig, míg nincs a szervezkedésükben ilyen tendencia...

Hadik János gróf: De van! A magyar állami egység ellen törnek, ezért oszlatta fel Hieronymi. (Mozgás.)

Tisza István gróf: Itt olyan diszlokációja van a véleményeknek, hogy le kell mondanom arról, hogy öméltóságát sikerül meggyőzni. Örömmel látja, hogy gróf Apponyi Albert a kormány tanügyi programjának egy részét nemcsak helyesli, hanem azokért felelősséget is vállal. Ezek nagyon fontos nemzetiségi kérdések. Örömmel látja, hogy olyan kiváló ember, mint Apponyi ebben a kérdésben egy véleményen van vele. Az interpelláló téved abban, hogy a magyar nyelv mostoha elbánásban fog részesülni a nemzetiségi vidékeken. A kormány a jövőben a románnyelvű középiskoláknak is csak ugyanolyan feltételek mellett ad államszegélyt, mint a felekezeti tanintézeteknek, hogy a magyar ingerenciát biztosítsa. Nagyon kevés bizalma lehet a magyar kultúra jövőjében annak, aki megriad a két románnyelvű gimnáziumtól. Feleleveníti az interpelláló azt a témát is, hogy a külpolitikai viszonyok mennyiben játszanak bele a tárgyalásokba. Amit én most cselekszem, azt hirdetem husz év óta. Ismételtelen kijelenti, hogy Czernin gróf lejárását nem vonja kétségbe. Epen ezért nem is fog egyetlen lépést sem tenni ebben a tekintetben. Nyugodtan tartja a támadások elé a hátát. A nemzet érdekeit akarta szolgálni a tárgyalásokkal, a nemzet érdeke az, ha a haza összes polgárait kibékítjük. (Taps a jobboldalon.)

(Obstruálnak a főrendek.)

Tisza István gróf beszédére Károlyi Gyula gróf válaszolt. Nem veszi tudomásul az interpellációra adott választ. Támadja Tiszát, különösen a Czernin-ügyben tett nyilatkozata miatt.

Nagy meglepetést keltett, amikor az elnök bejelentette, hogy husznál több főrend névszerinti szavazást kért, amit az elnök el is rendelt. A névszerinti szavazás nagy izgalom és és nagy érdeklődés mellett folyt. A püspökök nagy része tudomásul vette Tisza választát, igennel szavazott; csak Prohászka Ottokár szavazott nemmel. Majláth Gusztáv erdélyi püspök a szavazás előtt kiment a teremből. A két koronaőr, Wesselényi és Széchenyi egymás mellett ült a teremben, az előbbi nemmel szavazott, az utóbbi igennel. Windischgrätz Lajos herceg nem vette tudomásul a miniszterelnök választát. A Károlyiak közül csak László gróf szavazott igennel, a Zichyek valamennyien az ellenzékkel tartottak. A kinevezett főrendek adták a kormány többségét. Közülük csak Metzner Béla szavazott az ellenzékkel, Rákosi Jenő pedig kivonult a teremből.

A szavazás eredménye: 92 igen és 37 nem, Tisza választát tehát tudomásul vették. Az elnök ekkor — délután kettőkor — az ülést felfüggesztette és folytatását négy órára halasztotta.

(A Gerő-affér.)

Ma délután négy órakor a főrendiház ülését Jósika Miklós báró elnök újra megnyitotta. Hadik János gróf volt az első felszólaló. Interpellálja a miniszterelnököt a parlamenti őrség ügyében. Kénytelen ismét szóvá tenni a parlamenti őrség működését, habár azt már a delegációban is szóvá tette. A Gerő-féle kardaffért kritizálja és kéri a honvédelmi minisztert, hogy hogy állunk a fegyver használat dolgában, jogában állott-e Gerő századosnak a fegyverhasználat jogával élni akkor, mikor arra önvédelmi szükség nem forgott fenn.

Tisza István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt az interpellációra. A parlamenti őrség kérdésében egyszer már részletes véleményt mondott. A delegációba szükség volt bevinni az őrséget, mivel ezt az előzetes rendzavarások szükségessé tették. Elismeri, hogy a főrendiház elnökének véleményét ki kellett volna talán kérni, de ezt nem tette azért, mivel a szervezeti szabályok csupán a képviselőház elnökére nézve korlátozzák a fegyveres őrséggel való eljárás módját. Ezt a véleményt maga a főrendiház elnöke is osztotta és a kérdés részletes tárgyalásába nem bocsájtkozik, mert arról már a főrendiházban is nyilatkozott. Kéri válaszána tudomásul vételét.

Hazai Samu báró szintén reflektál Hadik felszólalására. A Gerő-afférről nem nyilatkozhatik, mert avval nem foglalkozott. Nem tudja, hogy jogos védelemből használta-e Gerő kardját, vagy sem. Nem hiszi, hogy a katonai bíróság elítélhetné Gerőt, mert más a katonai bíróság és más a mentelmi bizottság. Kéri válasza tudomásul vételét.

Hadik János gróf nem veszi tudomásul a válaszokat. Konstatálja, hogy a miniszterelnök ismét kitért a válasz elől.

Az elnök szavazásra teszi fel a kérdést. A többség kilencvenkét szavazattal harminchéttel ellen tudomásul veszi a választ.

(Nemzetiségi politika.)

Vigyázó Ferenc gróf kérdést intéz a miniszterelnökhöz, hogy a román tárgyalások mily irányba fordították az állam nemzetiségi politikáját?

Tisza István gróf részletesen nem nyilatkozik a román tárgyalásokról, de kijelenti, hogy nem igaz az a feltevés, mintha a román komitét politikai pártnak elismerte volna.

A többség a választ tudomásul veszi.

Este hét órakor az elnök kijelenti, hogy a napirend első pontja következik.

Prónay Dezső báró kijelenti, hogy már hét óra van és a főrendek nem kezdhetik el ma a vitát. A főrendiház többsége az elnök javaslatára a gazdasági, közigazgatási és közjogi bizottságok két-két jelentését elfogadta.

Tisztújító szék Arad városnál.

(Restaurációs közgyűlés. — Új helyettes polgármester.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, február 26.

Tisztújító székot tartott ma Arad város törvényhatósága. Csendesnek, zajtalanul és pusztaságnak indult és nagy ünnepi izgalommá, meglepetések napjává vált. Kétségtelen, hogy csak ma reggelre alakult ki a küzdelem, amely napokon át a főjegyzői állásért a legnagyobb csendben folyt és mikor tíz órára zsufolásig megtelt a városháza nagytermének karzata és földszintje, egyáltalában nem mutatott a terem a nagy csatákra készülődés ismert képét. Csendes beszélgetés, tréfálkozás, tere-fere, de semmi kapacitálás, semmi tülekedés, inkább a diplomatikus hallgatásnak, a sokat jelentő csendje, amelynek az a célja, hogy mindenkit az utolsó pillanatig bizonytalanságban tartson. A padokon, a tanács asztalán szavazó cédulák Kádas Kálmán és Angel István dr. nevével. Ezek a külsőségek a hirdetői csak annak, hogy a mai napon választás is lesz a tisztújító széken, amely hat esztendőben egyszer esik meg csak azért, mert a törvény elrendeli.

Mint hogy már meg kell tartani, a városatyák megbecsülik az alkalmat és kiöltöznek fekete ünneplő ruhába, a karzatokon a sok érdeklődő soraiban megjelennek a tisztviselők családjai, elegáns hölgyek, akik ha hat évenként egyszer betévednek a közgyűlés termébe, csupa színt, napsugarat és meleget látnak és csodálkoznak azon, hogy a férjük, az atyjuk miért jön sokszor borus homlokkal haza a közgyűlésből, ahol ime, milyen szép beszédekben dicsérik a városi tisztviselői kart, a hol úgy tapsolják és éljenzik akár a színházban a primadonnát. Miért nem áll az esztendő csupa ilyen ünnepnapból, miért nem ilyen harmonikus az élet, ime milyen szép egyetértésben él törvényhatóság és tisztikar, csupa dicséret és áradozás, minden szó a lelket üditi és emeli.

A sötét gond, amely a lovas mögött ül és annak lelkébe vágja a sarkantyuját eltűnt a mai napra, hogy helyet adjon az örvendezésnek. Örüljenek azok, akik iránt a bizalom olyan módon nyilvánul meg, mint a mai tisztújító közgyűlésen, a mely csakugyan nem volt egyéb, mint a tisztviselői kar ünneplése.

Tíz óra. A tanács elfoglalja helyét az emelvényen. Még nincs itt a főispán, a közgyűlés elnöke. Mert

a mai napon sok minden másképp történik, mint egyébkor.

Ma az elnököt meg kell hívni küldöttség útján a törvényhatóság közgyűlésébe, hogy ezzel is kifejeződjék a nevezetes nap ünnepi jellege. Varjassy Lajos polgármester leteszi az asztalra „hivatala jelvényeit.” Két kicsi kulcs és egy elkopott pecsétnyomó. A titkos levéltár és az egyik Wertheim kassza harmadpáldányu kulcsa. Minél nagyobb a hatalom, annál kisebbek a külsőségei. Azelőtt aranylánc lógott a polgármesterek nyakában. Ma lejárt kötelezvények vannak a város kasszájában és ezért a polgármesternek jelvényei is kopott kulcsokká devalválódtak.

A polgármester szólásra emelkedik. Elül a zaj, csend lesz.

— Arra kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot — szólott a polgármester — hogy híven a szokáshoz küldöttség hívja a közgyűlésbe a főispán urat. A küldöttségbe felkérem Fábry Sándor dr., Neuman Dániel báró és Vizer Lajos urakat.

A küldöttség bevonul a főispán termébe, majd néhány pillanat múlva feltűnik az ajtó-

ban Urbán Iván báró gyönyörű díszmagyarba öltözött daliás alakja. Bevonul a küldöttséggel a közgyűlés termébe, ahol harsogó éljenzés, meleg ováció fogadja a legnépszerűbb főispánt. Az ajtó előtt megáll díszbe öltözött huszárja.

A főispán az elnöki helyre megy, lecsatolja diszkardját, az asztalra teszi arany forgós kucsmáját.

— Üdvözlöm a tekintetes törvényhatóság tagjait és a mára összehívott tisztújító közgyűlést megnyitom. Köszönöm, hogy küldöttségileg méltóztattak meghívni az alkotmányos jog gyakorlására. A polgármester ur kíván szólni.

A polgármester átadva hivatalának jelvényeit a főispánnak, a következőképen jelentette be

a tisztviselői kar lemondását.

Méltóságos főispán ur! Tekintetes törvényhatósági bizottság! Hat esztendő munkája és küzdelmei után, újból itt állunk a tekintetes törvényhatósági bizottság előtt azzal a kérelemmel, hogy azt a bizalmat, melylyel eddig kitüntetni szíves volt, a jövőben se vonja el tőlünk. Nem szándékozom én most egy újabb hat esztendő ciklus küszöbén, az elmúlt évek eredményeivel, reményeivel és csalódásaival foglalkoztatni a tekintetes törvényhatósági bizottság tagjait, csupán azt kívánom megállapítani, hogy a városi tisztviselői kar — sokszor súlyos viszonyok között — becsülettel igyekezett a reá bízott érdekeket szolgálni. A városi tisztviselői hivatás lelkiismeretes betöltése, ma sokkal súlyosabb feladat, a városi tisztviselő munkásságával szemben, ma sokkal nagyobb igényeket támaszt a közönség, mint ez a múltban történt. Igaz ezzel szemben az is és itt a városi tisztviselők halálját tolmácsolom a tekintetes közgyűlés előtt, hogy a tekintetes törvényhatósági bizottság is áthatva egy helyes szociális érzéktől igyekezett a súlyosabb megélhetési viszonyok által támasztott igényeket a múltnál bőkezűbben kielégíteni. Helyes, becsületes városi közigazgatásra számítani csak akkor lehet, ha a tisztviselők a közönség, a közönség a tisztviselők jogos igényeit igyekezik kielégíteni. Midőn hivatalos jelvényeimet leteszem és a tisztviselők nevében lemondok, arra kérem a tekintetes Törvényhatósági Bizottságot, tiszteljen meg bennünket a választások megejtésénél azzal a bizalommal, melylyel bennünket eddigi munkásságunk és törekvéseink becsületessége alapján érdemesnek tart.

A polgármesternek igaz meggyőződést tükröző szavait hatalmas ovációval fogadta a közgyűlés és miután a tanács tagjai, Green Nándor főkapitány kivételével, távoztak helyeikről, a főispán így szólott:

— Midőn átveszem a polgármester urtól a jelvényeket és mielőtt rátérnék a választásra, néhány szót óhajtok intézni a lemondott tisztviselői karhoz. A közpályán működött néha igaztalanul támadják, vagy félreértésből, vagy félrevezetésből. Ezt tudja mindenki és rossz néven nem veheti senki. A tisztviselői kar nagy hálával tartozik a törvényhatóságnak azért az atyai gondoskodásért, mellyel irányában a múltban viselkedett és ha történtek félreértések, szigorú elbírálások, ezek legyenek a multakéi. A tisztviselői kar ne feledje el soha, ha igaztalanul, vagy félreértés miatt érte is támadás, hogy a tisztviselő van a közönséggel és nem a közönség a tisztviselőért. Meggyőződésem, hogy a törvényhatósági bizottság a lemondott tisztviselői kar helyére megválasztottakkal szemben a régi bizalommal viseltetik. Annál a meleg viszonyról fogva, mellyel a törvényhatóság a tisztviselőkkel él, valóban családias jellege van Arad városában a tisztújításnak, melyről tévesen hiszik, hogy ez az utolsó, mert tudomásom szerint a városok önkormányzati joga még hosszú ideig megmarad.

Zugó taps és éljenzés fogadta a főispánnak a tisztviselő és törvényhatóság viszonyáról találó tömörséggel elmondott eme igaz szavait.

A választás megejtése előtt a kijelölt bizottságnak kell elvégezni a munkáját — mondotta a főispán. A magam részéről Fábry Sándor dr., Robitsek Agoston dr. és Vizer Lajos

urakat kérem fel a bizottságba, a törvényhatóságnak pedig azt javasolom, hogy Neuman Dániel báró, Müller Károly és Domány József urakat küldje ki.

— Nem fogadom el a kiküldetést — mondotta Müller Károly.

— Akkor kérem Priegl István dr. kiküldetését — szólott a főispán, aki egyúttal felkérte Múlek Lajos dr. tb. főjegyzőt és Steinhardt Mór dr. tb. főügyészt, hogy a választás tartamára eme tisztségeket lássák el. A közgyűlést felfüggesztem.

A bizottság visszavonult a főispán termébe tanácskozásra és csakhamar visszatérve, a főispán megnyitotta az ülést.

— Jelentem — mondotta — hogy a polgármesteri állásra egy pályázat érkezett be, Varjassy Lajosé.

Csak azokat tudja így ünnepelni egy olyan előkelő testület, mint Arad törvényhatósága, mint ahogy a polgármester nevének kiejtése után ez történt, akiket nemcsak nagyrabecsül és tisztel, hanem akiket igazán szívébe zárt. Percekig zugott a taps, dörgött az éljen és az ováció, a meleg ünneplés zaja nem akart osilapulni.

— Miután egész világosan kivehető, hogy a törvényhatóság

Varjassy Lajost polgármesterré megválasztotta,

felkérem a közgyűlést, hogy öt küldöttséggel hívja a törvényhatóság színe elé.

Neuman Adolf báró, Wadowszky Gusztáv és Avarffy Ferenc törvényhatósági bizottsági tagok mentek el a polgármesterért, akinek belépésekor az ovációk megújultak.

— Tekintettel arra, hogy őnt a törvényhatóság egyhangulag polgármesterré választotta — mondotta a főispán — átadom hivatala jelvényeit és kérem, tegye le a hivatali esküjét.

Múlek Lajos dr. olvasta fel az eskü mintát, amelynek szavait hangosan mondotta utánna Varjassy.

Az első, aki a polgármestert üdvözölni óhajtott, munkásságának szigorú, de igazságos bíróját, a főispán volt.

— Tudja a tekintetes törvényhatósági bizottság — mondotta — hogy nem vagyok a nagy szavak embere, mégis rá kell mutatnom, hogy ama évtizedek óta tartó együttműködés alatt, mikor mint gazdasági tanácsnokot, mint polgármestert figyelhettem meg Varjassy Lajost, bő alkalmam volt úgy hivatali munkájában, mint egyéni életében legszebb képességeit megismerni. A törvényhatóság keretén kívül állva igazságos bíró lehetett és azt hiszem Varjassy Lajos érdemes működése iránt ma megnyilatkozott újabb bizalom bizonyára csak fokozottabb mértékben ösztönzi őt, hogy a város érdekét szolgálja. Kívánom neki, hogy az isten hosszú élettel ajándékozza meg őt.

A hála és köszönet szavai hangzottak el ezután a polgármester ajkairól, akit mélyen meghatott a törvényhatóságnak személye iránt teljes őszinteségében megnyilatkozott igaz szeretete és bizalma.

— A legszebb jutalom, melyet tisztviselő közpályán elérhet az, — mondotta — ha polgártársainak bizalmát, becsülését és szeretetét élvezzi, annyira megtisztelőnek tartom, annyira büszke vagyok a kitüntetésnek erre a nemére, hogy sohasem tudtam volna belenyugodni abba a felfogásba, mely a polgártársaink bizalmán kívül más kitüntetés is szükségesnek tart. A legnélyebb hálának adok kifejezést a megtisztelő bizalomért, hogy most már harmadizben ezen szép állásra megválasztani méltóztattak. — Nincs célja most annak, hogy a jövőre nézve részletes programot adjak, mert a programot a szükségletek és gazdasági viszonyok szabják meg. Kevesebbet szeretnék ígérni és nagyobb eredményeket felmutatni. Azonban kijelentem és ígérem, hogy eljárásomban mindig a város közönségének érdeke fog vezetni, ettől eltérni nem fogok soha, eme eljárásomban való támogatására kérem én a méltóságos főispán

urnak és a tekintetes törvényhatósági bizottságnak jóakaró pártfogását.

A törvényhatóság nevében állott szólásra a tetszésaj elültével Mülek Lajos dr. és így szólott:

— Nagyon jól mondta a polgármester ur, hogy ha van valami, amit meg kell becsülni, az a polgárság bizalma. A törvényhatósági bizottság azért választotta meg őt olyan nagy lelkesedéssel, mert ismeri a város iránt benne élő szeretet és a polgárság irányában mindig tanúsított egyenlő elbánását. A mult igazolásával a jövő reménye egyetűjön. Meg vagyunk győződve, hogy a tisztviselői kar mindent elkövet, ami a köz érdekét szolgálja. Nem egyéni, hanem a köz érdeke, nem politikai, hanem városi érdekek legyenek utmutatóik. A polgármester ur programjában azt hiszem benne van a főispán urnak ama kijelentése, hogy a tisztviselőnek kell lenni a közönségért, nem pedig a közönségnek a tisztviselőért. Abban a reményben, hogy a polgármester urnak minden szava teljesülni fog, üdvözlöm a törvényhatósági bizottság nevében a polgármester urat abban a díszes állásban, melyre ma újból megválasztottuk.

A polgármester beiktatása után a törvényhatósági bizottság a főjegyzőválasztást hajtotta végre. Erről lapunk más helyén külön cikkben tudósítunk.

Ennek a mai nap szenzációját alkotott aktusnak befejeztével, a főispán elrendelte

a többi állásokra a választást.

Gazdasági tanácsnökká Lőcs Rezsőt választotta a közgyűlés egyhangu, szinte lelkesedéssel.

— A városi szervezési szabályrendelet értelmében, amely ugy intézkedik, hogy mindig a legrégebb, jogi kvalifikációval bíró tanácsstag bizand meg a polgármester helyettesítésével, Lőcs Rezső tanácsnokot jelentem ki helyettes polgármesternek. (Eljenzés, taps.)

Az első aljegyzői állásra Zubor Adort, a második aljegyzői állásra Salac Bélát választották meg.

Ezután a közgyűlés egyhangulag megválasztotta Vannay Gyulát, Kovács Vincét, Jegessy Károlyt drt, Szathmáry Béla drt, Jóó Bélát, Bókényi Arisztidet, Visy Ferencet, Berecz Ferencet, Rámer Istvánt, Murádi Almost, Szabados Árpádot, Alt Jánost és Kővér Zsigmondot eddigi állásaikra.

Ezután a főispán a tisztikarhoz intézte ugyanazokat a szavakat, amelyekkel a polgármesternek jelölte még a hűséges tisztviselő utját.

Törvényadta jogánál fogva kinevezte a tiszteletbeli tisztviselőket újból, kivülök pedig kinevezte tb. főügyésznek Vizer Lajost, tb. főmérnöknek Herling Gyulát, tb. főorvosokká Visky Pál drt. és Zimmermann Károly drt. Bejelentette, hogy Mülek Lajos dr. nem fogadta el a tb. főjegyzővé történt kinevezést.

Majd pedig letették a tisztviselőket a hivatali esküt és ezután Lőcs Rezső helyettes polgármester a következőképen szolt:

— Egészen váratlanul ért engem az a megtiszteltetés, hogy én rójjam le a háia adóját a törvényhatóság előtt tisztviselőársaim nevében, mert bennünket újból megválasztottak. Nem nehéz ez a feladat, mert csak a szívemben élő érzelmeket kell szavakban kifejezni. Hivatkozással szeretett polgármesterünk szavaira magam és tisztviselőársaim nevében azt az ígéretet teszem, hogy mindnyájan csak a város érdekének fogunk élni, működésünket csak a közérdek vezet és minden külső befolyást kizárnak. A mi munkásságunkat a közérdek önzetlen ápolása jellemezte a multban és fogja jellemezni a jövőben.

Mülek dr. végül azt indítványozta, hogy a főispánnak, aki politikai állása ellenére a politikát kizárja a közgyűlés terméből és a törvényhatóság alkotmányos érzelmeinek kifejezését segíti, mondjon köszönetet a közgyűlés, amit egyhangulag elfogadtak.

A főispán megköszönte a személye iránt megnyilvánuló bizalmat és kijelentette, hogy ez büszkévé teszi.

A jegyzőkönyv hitelesítése után a közgyűlés bevégeződött.

Bálból kiutasított huszárfőhadnagy.

(Párbaj előtt fegyverbíróság.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 27.

A budapesti társaságokban alig beszélnek másról, mint a Ritz-beli afférról, mely Rác Vilmos jogszigorló és Sárkány Miklós huszárfőhadnagy között támadt. A főhadnagy a Ritzből, ahol az Egyetemi Kör rendezte bálját, rapportra küldte Kecskemétre ifj. Szaczelláry György huszáronkéntest, mert az egyenruhája egy árnyalattal világosabb volt. Ebből támadt az affér, mert Rác, mint a bál főrendezője, nem hagyta szó nélkül a főhadnagy rendelkezését és energikusan kiutasította a huszártisztelet a bálteremből. A kínos hangulatban, mely a főhadnagy eljárása nyomán a báli vidámságban támadt, Rác főrendező kereste a megtorlás módját. Kihívatta a tereméből Sárkány Miklóst és odalépett hozzá:

— Rác Vilmos vagyok. Főhadnagy ur, nagyon szép, ha valaki stramm, de legyen az a kaszárnyában és ne a bálteremben.

A főhadnagy idegesen válaszolt:

— Először is: kicsoda maga? Másodszor: mi köze hozzá? Harmadszor: lakásom Népszínház-utca 60.

Rác, aki a felelősségrevonást gunyos mesolylyal kezdte, erre komoly hangon folytatta:

— Először is: Rác Vilmos vagyok, ezt már megmondtam és különben is a főhadnagy ur nagyon jól ismer. Másodszor: itt rendező vagyok. Harmadszor: ha azonnal el nem takarodik, kidobatom.

A főhadnagy elsápadt erre a kijelentésre, — kardja nem volt az oldalán — sarkon fordult és elhagyta a szállót. Ez kedden éjjel történt. Szerdán délelőtt Sárkány Szántay Jenő főhadnagy és Bogyay Ferenc kapitány útján provokáltatta Rácot, aki Fuchs Jenő dr-t és Kovács Károlyt nevezte meg segédeül. A segédek tegnap délig tanácskoztak, de nem bírtak megállapodásra jutni. A tanácskozást délután folytatták és tárgyalásaik a késő éjjeli órákba nyultak.

A hosszú, többórás tanácskozás is eredménytelen maradt. Kétségtelen, hogy súlyos feltételű párbaj lesz, de a segédek megállapodását fegyverbíróság fogja megelőzi. Hogy kik legyenek a fegyverbíróság tagjai, ebben az irányban csak holnap jutnak megállapodásra. Beszélnek, hogy Rác Vilmos, — aki kiváló és nagyerejű atléta — és a huszárfőhadnagy között nem ez az első összeütközés. Sárkány tanára volt az önkéntes iskolában Rácznak és ott volt az első afférjuk, melyet akkor természetesen nem lehetett fegyveres uton elintézni. A Ritzbeli afférnak még egy folytatása lesz: Szaczelláry önkéntes tegnap reggel nyolc órakor rapportra jelentkezett Kecskeméten. Enyhe büntetést kapott, melynek kitöltése után más ezredhez való áthelyezését kéri.

SPORT.

+ Az Aradi Torna Egylet közgyűlése. Harmencötödik évi közgyűlését tartotta meg ma délután hat órakor Arad legrégebb sportegyesülete az Aradi Torna Egylet a Millenium külön termében. A közgyűlést Lőcs Rezső gazdasági tanácsnok, az egyesület elnöke vezette, akit a nagy számban megjelent tagok szeretettel ünnepeltek. Az elnök megnyitójában és Záray Jenő titkár évi jelentésében megemlékeztek az egyesületre váró nagy feladatról: az Óvártéri-pálya tribünjének és tornacsarnokának

építéséről, ami ezidén végrehajtásra kerül. A szakosztályok jelentései, a zárószámadás és költségelirányzat meghallgatása után tiszújításra került a sor. Elnökké egyhangu lelkesedéssel ismét Lőcs Rezsőt, alelnökké: Jancsovics Ferenc főreáliskolai igazgatót, Hehs Vilmost és Varjassy Lajos drt. szintén egyhangulag választották meg. A további választásokat Nachtnébel Ödön főmérnök, mint kor-elnök vezette. A választás eredménye szerint nagy többséggel megválasztották Záray Jenőt titkárrá, Neidenbach Ödönt művezetővé, Oláh Bertalant pénztárossá, Kopriva Vincét ellenőrré, Gugi Zoltánt sportigazgatóvá, Nádray Aurélt és Zalay Sándort szertárossá, Brasch Aladár drt ügyésszé, Molitorisz Józsefet mérnöké, Schuszter Henrik drt és Palágyi Jenő drt orvosokká. A szakosztályok vezetői lettek football: Rudnyánszky Endre; atletika: Erdélyi Ferenc; női torna: Kopp Erzs. Negyven tagu választmány és bizottságok választása után társasvacsorán ünnepelték az egylet népszerű elnökét Lőcs Rezsőt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A feleséggyilkos csendőrhadnagy tanuskodik. A szegedi kir. törvényszék vizsgálóbírája ma megkeresést intézett az aradi kir. törvényszékhez, hogy a feleséggyilkos csendőrhadnagyot Donó Árpádot, akit Marsieu Jusztin dr. véd, egy bűnygyben tanuként hallgassa ki. Az ügy, amelyről szó van, Biró Márton csendőré, aki ellen felhatalmazásra hivatalból üldözendő nyilvános rágalmazás vétsége miatt folyik eljárás.

§ Táviróoszlop és a lakodalmások. Hangozó jökedvvel vett részt Bugyi József zimandközi legény e hó 17-én Fakerten egy lakodalmón amikor a lakodalmás menet felvonult, Bugyi virtuskodásból szekérével nagy sebesen előrehatolt s míg a többi kocsit kikerülte, sikerült is neki egy táviróoszlopot kidüteni. A jókedvű legény ellen emiatt a csendőri jelentés alapján különös és ritka eljárás indult az aradi járásbírószágon „táviróoszlop megrongálásának vétsége” miatt. Ma volt az ügyben Otrubay Dezső kir. járásbíró előtt a tárgyalás, amelyet azonban elnapoltak, mert tanuk megidézése vált szükségessé.

§ Csőd. Az aradi kir. törvényszék ma Eichner Vilmos pankotai kereskedő ellen elrendelte a csődöt. Tömeggondnok Rosti Rezső dr. pankotai, helyettese Vörös László dr. aradi ügyvéd. Csődbiztos Molnár Árpád dr. önálló hatáskörrel felruházott kir. törvényszéki jegyző. Követelések bejelentésének határideje április 4., a csődválasztmány április 24-én alakul meg.

§ Itélet előtt a rutén pör. Máramaros-szigetről jelentik: A rutén pörben a védők egy része elállott a replika jogától. A bíróság határozathozatalra vonult vissza és Tóth Aurél főtárgyalási elnök felfüggesztette a tárgyalást azzal, hogy a legközelebbi tárgyalási nap március harmadikán lesz, amikor déli tizenkét órakor kihirdeti a törvényszék ítéletét.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — 151
Kiadóhivatali és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — 151

Nyomuk veszett a püspök merénylőinek

— Kutatások három országban. — A budapesti detektívönök jelentése. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Debrecen, február 26.

Három ország rendőrsége keresi, kutatja a debreceni püspöknek pokolgépes merénylőit és a nyomozás még ma sem jutott tovább, minthogy megállapította újból azt, hogy a csernovici postán kik adták fel a gyilkoló gépet és merre menekültek a gonoszlevők. A szörnyű büntett okairól, hátteréről és céljáról ma sem tudunk semmit.

Ma érkezett tudósításunk a következő:

Magyar detektívek nyomozása Csernovicban.

Nagy Károly rendőrtanácsos, detektívfelügyelő már megérkezett Csernovicba s onnan ma a következő táviratot küldte:

Megérkeztem s nyomozást rögtön megkezdtem. Mandaszescu s Avram alaposan gyanusíthatók. Kilencven kilométernyire levő Itzkany határállomáson menekülő merénylőket rendőrök feltartóztatták, azonban papírjaik rendben lévén tovább engedték. Annyira gyanusak voltak, hogy pontosan megfigyelték őket és személyleírást tudtak adni. A két ember tovább utazott Románia felé. Nagy Károly detektívönök.

A detektívönök távirata alapján a debreceni rendőrség s ügyészség az igazságügyminiszterhez fordultak s kérték, hogy Romániától diplomáciai uton kérje a tettesek üldözését. A kereskedelmi és iparkamara épületében végzett eltakarítási munkák alkalmával sok csontot és huscafatot találtak, melyek rendellenesen egészen megvoltak sárgulva. Ezeket a csontokat vegyvizsgálat céljából fel fogják küldeni Budapestre.

Csernovicból jelentik: Nagy Károly detektívönök a bombamerénylet ügyében ma szenzációs nyomokra akadt. Megállapította, hogy ki küldte Csernovicból Miklóssy püspöknek a száz koronát. Ebben az ügyben a nyomozást Budapestén folytatják. Megállapította Nagy Károly azt is, hogy nem vallási fanatizmusból követték el a merényletet, hanem felbért emberek a gyilkosok. A merénylet számai Amerikába vezetnek.

Debrecenből jelentik: Nagy Károly detektívönök Csernovicból újabb táviratot küldött, melyben értesíti a debreceni rendőrséget, hogy Mandaszescu és Avram nem egy időben utaztak el Csernovicból, mivel Mandaszescu Oroszország, Avram Románia felé váltott vasúti jegyet. Bugarszky Katalinnak úgy látszik nyoma veszett. Megállapítást nyert, hogy a határt Munkács felé akarta elérni. Az itteni rendőrség megkereste a munkácsi rendőrséget, hogy hallgassa ki a vonatkisérő személyzetet, nem emlékeznek-e Bugarszky Katalinra. Délután megjött a munkácsi rendőrség távirata, melyben közli, hogy a vonatkisérő személyzet nem emlékszik.

Budapestről jelentik: Nagy Károly detektívönök ma Csernovicból táviratilag sürgősen utlevelet kért a budapesti rendőrkapitányságtól,

hogy Romániába utazhasson. Az utlevelet azonnal elküldötték.

Csernovicból jelentik: Debrecenből ma ide érkeztek a corpora deliktik, melyekre a szálloda személyzete rögtön rá ismert. Felismerték a parduebört is, melyet Mandaszescu a szállodában mutatott. A nyomozás minden irányban folyik. Neubeg, csernovici rendőrfelügyelő tegnap este megkereste a jasszyi rendőrséget, melytől eddig várt telefon és táviró zavarok miatt nem kapott. Neubeg ma Romániába utazott. Ma este több detektív Hadikfalvára ment.

Csernovicból jelentik: Az itteni rendőrség azt hiszi, hogy a merényletet kiterjedt szövetkezet eszelte ki és a végrehajtók bérencek voltak. A rendőrség a burgundujemi állomásról azt a telefonjelentést kapta, hogy

a tettesek egy hölgy kíséretében hétfőn odaérkeztek és aznap tovább utaztak.

Nyomok Bukovinában és Romániában.

Jászvásárból jelentik: A csernovici rendőrség megkeresésére a jászvásári rendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított és egyben megengedte, hogy a nyomozásban a magyar és osztrák detektívek is részt vehessenek. Miután a csernovici rendőrség részéről gyanúsított Mandaszescu és Avram nevű embereket nem találták, a jászvásári rendőrség intézkedésére más községekben és városokban is megkezdtek a nyomozást. Jászvásárban azt hiszik, hogy a merényletet orosz felbujtásra Beszarabiából származó román ember követte el. Bukarestből ideérkezett jelentések szerint a bukaresti rendőrség is erélyesen nyomoz a tettesek kézrekerítése érdekében. A rendőrség a nyomozás eddigi eredményéről egyelőre nem ad felvilágosítást, azonban több jeltől meg lehet állapítani, hogy

a hatóság már biztos nyomon van.

Bratianu miniszterelnök és Morcuin belügyminiszter utasították a rendőrséget, hogy a nyomozás minden újabb mozzanatáról azonnal értesítsék őket. A csernovici rendőrségnek az a feltevése, hogy Avram Tódor, az egyik román szintársulat titkára, tévesnek bizonyult.

Bukarestből jelentik: A idevaló rendőrség tegnapi közömbössége csak látszólagos volt. A rendőrség ugyanis nem akarta fölizgatni a közvéleményt s a mellett a nyomozás érdekében is szükségesnek tartotta, hogy a magyar hatóságok és a csernovici rendőrség megkeresését egyelőre titkolja. Ma reggel azonban kitűdött, hogy az egész bukaresti rendőrség, valamint az országos közbiztossági szervezet emberei egész éjszaka talpon voltak és minden lehetőséget kihasználtak, hogy a keresett bűnösök nyomát megtalálják. Kobreszku rendőrkapitány és Panaj Peszku, az országos közbiztossági szervezet igazgatója még hajnalban is hivatalukban voltak és személyesen vezették a nyomozást.

A titokzatos artistanő.

Ozory Andor debreceni helyettes főkapitány ma a következő felvilágosításokat adta a nyomozásról:

— Sikertelen határozottan megállapítanunk, hogy Mandaszescu Szilviusz és Avram Tódor január hónapban Debrecenben jártak. Itt több emberrel, köztük kereskedőkkel, szállodai emberekkel is érintkeztek s ezeknél a politikai és vallási viszonyok, különösen pedig a görög-katolikus püspökség dolgai iránt érdeklődtek. Bugarszky Katalin szerepe még nincs tisztázva. Bizonyos, hogy a merénylet napján a leány itt

tartózkodott, ez azonban magában véve még semmit sem jelent, mert — mint azóta kiderült — az artistanő csaknem minden három hónapban meglátogatta gyermekét. Bugarszky Katalin az Angol királynő-szállóban lakott, ide azonban semmiféle levelet vagy táviratot nem kapott. Három Kievből szóló táviratot adott fel. Ezek közül az elsőnek a szövege a következő:

Angelangt endlich in Debrecin. viele

Küsse

Katharina.

(Végre megérkeztem Debrecenbe, sok csók.)

A második táviratban pénzt kért Bugarszky Katalin s kapott is ezer koronát, a harmadik távirat szövege ez:

Minden rendben, utazom tovább Munkácsra át. Kata.

Az ujságokban megjelent hírek, mintha ezek közül a táviratok közül valamelyik a merénylet dolgával foglalkoznék, nem felelnek meg a valóságnak. A leány bűnösségére nézve komoly bizonyíték nincs más, csak az irásszakértő véleménye, aki határozottan azt állítja, hogy a Miklóssy püspökhöz intézett levél írása teljesen megegyezik Bugarszky Katalin leveleinek írásával. Jelentkezett nálunk egy hajdusoboszlói ember, aki azt állítja, hogy Bugarszky Katalint tegnap még látta Szoboszlón. Nyomban detektíveket küldtünk ki, azonban valószínű, hogy ez az ember téved. A debreceni állami gyermekmenhely igazgatósága ma a rendőrség rendelkezésére bocsátotta Bugarszky Katalinnak egy hat év előtti fényképét, melyet azonnal sokszorosítottunk s minden hatóságnak megküldöttünk.

Bugarszky Katalin Budapesten.

A budapesti rendőrség most azon fáradozik, hogy a debreceni merénylet titokzatos nőszereplőjének, Bugarszky Katalinnak a személyazonosságáról s élete folyásáról minél több adatot szerezhessen be. Tegnap detektívek egész serege kutatott ez ügyben s valóban sikerült is a Bugarszky Katalinra vonatkozó adatok egész sorát kiderítenie. Megállapították, hogy Bugarszky Katalin az elmúlt héten, február tizenhétén Budapesten járt s itt a Newyork-kávéházban is megfordult. Délután fél tizenegy óra körül járt az idő, mikor a perzsakabátos, prémsapkás, feltűnően elegáns asszony betért a kávéházba. Megreggelizett. A pincérnek, aki már régebről ismerte, kérdészködésére következőket mondta:

— Oroszországból jöttem. Csak átutazóban vagyok s délután már tovább is megyek.

Megállapították továbbá, hogy Bugarszky Katalin három évvel ezelőtt a Szerecsen-utcai Friedmann-orfeumban volt alkalmazva a büffében. Itt Bogai Kata néven szerepelt. Később a Dohány-utca 63. szám alatt lakó Toronyi Birtáncmesternőnél görög táncokat tanult s azután Amyntas Katalin néven külföldi turnéra indult. Első útja Oroszországba vitte, ahol különböző városokban működött mint artistanő. Több ízben irt német leveleket különböző budapesti ismerősöknek. Körülbelül egy év óta lakik állandóan Kievből, ahol egy gazdag barátja tartja ki. Igen jól megy most a dolga. A rendőrség beszerezte Bugarszky Katalin bejelentőlapjait, feltalálható leveleit s átadta az irásszakértőnek, aki összehasonlította a püspökhöz intézett levél írásával és a csomag feladóvevényével. A két írás feltűnően hasonló.

Avram és Goga.

Budapestről jelentik: A merénylet elkövetésével gyanúsított Avram Tódor a román paktumtárgyalások idején Budapesten járt s

megfordult a Vadászkiirt-kávéházban is, ahová a fővárosban lakó románok járnak. Itt Teodorow Avram néven mutatkozott be s Goga Oktaviánt meg Maniu Gyulát kereste. A állítólagos Teodorow ekkor megjegyezte, hogy Gogát Párisból ismeri s hogy hosszabb ideig tartózkodott Oroszországban. A Vadászkiirtből a Continentálba ment s ott több politikussal és főpappal tárgyalt. Ezeknek elmondotta, hogy szűkös viszonyok között él, mire gyűjtést rendeztek a részére. Az idegen azután elutazott Romániába.

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség Avram Todorra vonatkozólag érdekes megállapításra jutott. A bűnügyi nyilvántartási naplóból kitűnt, hogy Avram Budapesten 1908-ban lopás miatt le volt tartóztatva; akkor Avram Tógyer néven szerepelt. Megállapították, hogy Avram Nagyszébenben nyolc esetben ült lopás miatt. Mintegy tizenhat büncselekményét állapították meg.

Ártatlanok letartóztatása.

Zágrábról jelentik: Az itteni Korzó kávéházban ma este egy idegen ur és hölgy jelentek meg, kikre teljesen ráillett Mandacescu és Bugarsky személyleírása. Egy budapesti ur figyelmeztette a rendőrséget a két idegenre, kiket igazolásra szólítottak fel. Az idegen ur nem tudta magát legitimálni és egyáltalában nem tudott beszámolni arról, hol töltötte az utóbbi két napot. A két gyanúsítottat őrizetbe vették.

Zágrábról jelentik: A két idegen utas teljesen tisztázta magát. Az ur legitimálta magát, mire mindkettőjüket szabadon bocsájtották.

Nem adják ki a bűnösöket?

Debrecenből jelentik: Gáthy Bálint királyi ügyész, aki a bombamerénylet ügyében a nyomozást vezeti, az eddigi eljárásról így nyilatkozott:

— A nyomozás eddigi eredménye földerítette, hogy a merénylet elkövetésére használt pokolgépet két román ember küldötte. A csernovici rendőrség jelentése szerint az illetők elmenekültek Jászvásárba. A továbbiakat Nagy Károly detektívönök van hivatva földeríteni, aki néhány detektívvel elutazott Csernovicba. Nincs kizárva, hogy újabb adatok birtokába jut a vizsgálat és az sem lehetetlen, hogy a két román hamis nevet használt a csernovici Imperial-szállóban. Ami Bugarszky Katalin artistanő debreceni tartózkodását illeti, nem hiszem, hogy köze lenne a merényletnek. A véletlen játéka inkább, hogy a csernovici bombaküldők egyike is artista és hogy Bugarszky Katalin is az és hogy épen akkor jelent meg Debrecenben, amikor a merénylet történt. Mégis Bugarszky Katalin szerepét a vizsgálatnak teljesen tisztázni kell és ezért elrendelték úgy Magyarországon, mint Ausztriában körözését és letartóztatását. Nagy kérdés, hogy elfogják-e, mert már a határon túl van és valószínűleg Oroszországba, tartózkodási helyére ment.

— Ha kinyomozzák az igazi tetteseket, kiadja-e őket más állam?

— Nem hiszem. Hiába állítjuk mi, hogy közönséges bűntettéről van szó és ezért a bűnösöket ki kell adni, az illető ország nem fogja ezt az esetet közönséges bűntettnek minősíteni, hanem politikai bűntettet látnak benne, pláne Romániában. A vizsgálatnak mindenesetre meg lesz az a jó eredménye, hogy megismeretjük az országot ellenségeivel.

MULATSÁGOK

(=) Az Aradi Magántisztviselők estélyének, amely holnapután, szombaton este kilenc órakor lesz a Központi szálló, nagytermében, jegyeit előjegyezni az elnökségnél lehet, este

a pénztárnál válthatók jegyek a meghívó előmutatása mellett. Az estélyen — mint megírtuk — Molnár Jenő dr., Bedeus Lilla báróné, Győző Alfréd és Faragó Rezső fognak szerepelni. Helyárak: elő sorok öt korona, a többi sorok három korona, családjegy tiz korona, karzatjegy két korona.

Öregek és fiatalok harca.

(Angel István dr. a város új főjegyzője.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 26.

Hosszu esztendőök óta nem volt olyan érdekes és izgalmas ülése Arad város törvényhatósági bizottságának, mint ma délelőtt. Ma folyt le a városháza nagytermében a tisztújító közgyűlés, amelyen az öregek és a fiatalok harcának nagyszerűen izgató jeleneteit figyelhettük meg. A közgyűlésen ugyanis kisebbségben maradt Kádas Kálmán főjegyző, aki harminchat esztendeje szolgálja Arad város közönségét. A nyugalomba készülő főjegyzőt — aki állásában megakartja várni a kedvezőbb új nyugdíjszabályzat életbeléptetését — a másik pályázó Angel István dr. Arad város első aljegyzője győzte le. Itt a közgyűlés fiatalosága, amott a hajlottabb koru tapintatos városatyák sorakoztak. Az ifjuság igazolta az örök törvényt: — a friss erő diadalmaskodik.

Teljes tárgyilagossággal szólva, Kádas Kálmán pártja teljesen biztosnak tekintette a hajlott koru főjegyző győzelmét.

— Lehetetlenség — mondogatták — hogy a 36 éve működő tisztviselő megbukjék.

A biztos diadal a közgyűlési terem zsúfolt karzatára szólította Kádas Kálmáné, Lőcs Rezsóné és dr. Varjassy Lajosné urnöket; az utóbbi urhölgy rokonságban van a Kádas-családdal. A kék szemű bájos fiatal hölgy a közgyűlés elején vidáman csevegett a szintén kedélyes főjegyzőnével és Lőcs Rezső dr.-ral megmutogatták maguknak a nyüzsgő terem érdekesebb alakjait.

— Ni, ott van az Angel, — mondta Lőcs dr. s a Nagy Sándor mellett ülő kissé izgatott fiatalemberre mutatott. A hölgyek ettől fogva hol őt, hol Kádast figyelték. A szavazás elrendelésekor kezdődtek a teremben a legizgalmasabb percek. De még mindig nem gondoltak az öreg főtisztviselő lemaradására. A váratlan esemény akkor kezdett derengeni, amikor Sugár Jenő és 20 társának kérelmére elrendelt szavazás után a szavazatok összeszámlálása vége felé járt.

Lassankint terjedt a hír a szavazatok összeszámlálásánál:

- Héttel többje van Angelnek.
- Lehetséges?
- Tizenötlet győzött.
- Ne mondja!

Amikor már nyilvánvaló lett, hogy Kádas kisebbségben maradt, Kádas izgatottan járt föl alá a polgármester hivatalában s Zubor Andortól, Lőcs Rezsőtől, Petrán Györgytől kérdezgette:

— Csakugyan igaz?

Azután odaállt az ajtóba és fölfelé intezett a feleségének:

— Menjetez haza.

Nem akarta, hogy a felesége jelen legyen a szavazás eredményének kihirdetésénél. Az urnó könyezve hagyta el a karzatot...

A polgármesteri hivatalban pár pillanat alatt izgalmas jelenetek játszódtak le. Kádas összetalálkozott Angellel.

— Szép dolgot csináltál egy öreg tisztviselővel — mondotta Kádas.

Angel határozott hangon szólt:

— Én becsületesen küzdöttem. Ennek meg kellett történni.

Azután Kádas be akart menni a terembe, hogy tovább funkcionáljon.

— Tulajdonképen én márciusig főjegyző vagyok — mondta.

— Tévedés — felelte Zubor Andor — a főjegyzői tisztet a választás alatt Múlek Lajos látja el.

— Csak nem megy be ilyen lelkiállapotban — fordult Lőcs tanácsnok Kádashoz.

— Igaz, igaz — mondta a főjegyző és vissza huzódott.

Azután elült a zaj a nagyteremben. Urbár báró főispán ismét megnyitotta a közgyűlést és jelentette, hogy összesen 128 szavazatot adtak le. Az első szavazatszedő küldöttségénél, amelynek tagjai voltak Varjassy Árpád elnöklete alatt Avarffy Ferenc dr. és Rosenberg Miksa, jegyzője Tolnai János leadtak Angelre 37, Kádásra 28 szavazatot. A második küldöttségénél, amelynél mint elnök Issekutz László dr., tagokként Paretz Béla dr. és Priegl István működtek, míg a jegyző Sugár Jenő dr. volt, leadtak Angelre 37, Kádásra 26 szavazatot. Az eredmény:

Angel	74
Kádas	54

szavazatot kapott, tehát

Angelt 20 szótöbbséggel főjegyzővé választották.

Tapssal fogadta a közgyűlés az eredményt. Ezután folytatták a tisztújítási aktust, amelyről lapunk más helyén külön cikkben számolunk be.

(A nép szava.)

A tisztújítás befejezése után Angel István a következő beszédet mondotta:

— Miután Lőcs Rezső kollegám szíves volt a tisztviselői kar köszönetét tolmácsolni engedjék meg, hogy én is a magam nevében köszönetet mondjak megválasztásomért és reménységem kifejezéséül, hogy a béke, a nyugalom, az egyesek megbecsülése működésünkben ezután is meg lesz. Remélem, hogy az a zavar, mely mint muló jelenség felütötte fejét, gyorsan eltűnik és remélem azt is, hogy ebből kifolyólag senkiben sem marad a kerütségnek még cseppe sem szíve mélyén. Remélem, hogy mindnyájan megnyugszunk a történetekben, mert Arad város polgárságának akarata nyilvánult meg és a nép szava az Isten szava. (Általános helyeslés.)

Végül Tabakovits György dr. tette még a következő indítványt: Habár a mai tisztújító közgyűlés nem hasonlít a régi restaurációkhoz, melyeknél nemesak piros bor, hanem sokszor piros vér is folyt, mégis a küzdelem jegyében zajlott le. Én is azok közé tartozom, akik állást foglaltak a fiataloság előre törése mellett, de azért azt hiszem mindenki, pártkülönbség nélkül kívánja, hogy ne maradjon senkiben sem keserűség. Erkölesei kötelességünk, hogy legmelegebb elismerést fejezzük ki Kádas Kálmán tevékenységéért és kérjük őt, hogy ne vegye bizalmatlanságnak a fiataloság előretörését. Nem személye ellen foglaltak állást, mert mindenki elismeri a multban kifejtett tevékenységét és érdemeit. Indítványozom, hogy a közgyűlés a főjegyző ur iránt teljes elismerésének jegyzőkönyvben adjon kifejezést és kívánom, hogy hosszú, zavartalan örömeiben élvezze érdemeiben gazdag életének hátralévő éveit.

A közgyűlés elfogadta Tabakovits indítványát.

(Tisztelgés a polgármesternél.)

A közgyűlés után a tisztviselői kar tisztelgett Varjassy Lajos polgármesternél. Angel István dr. kérte a polgármestert, hogy azt a régi bizalmat, amelyet vele szemben mindig tanúsított eddig is, a jövőre is őrizze meg részére és a polgármester kijelentette, hogy legfőbb törekvése lesz a békés együttműködés, mert tudja, hogy ez az ő ténykedésének is legerősebb oszlopa.

A város hatósági életében történt nevezetes változás nem csak a törvényhatóság tagjait és a tisztviselői kart foglalkoztatta éleken, hanem a polgárság széles rétegei és mint ilyen nagy és érdekes meglepetést tárgyalják. Érdekesnek tartottuk ezért felkeresni az események által legközelebről érintetteket. Angel dr. főjegyző a következőképp nyilatkozott:

(Az új főjegyző a megválasztásáról.)

— Legjobban szeretném, ha semmiféle nyilatkozatot nem kellene tennem, de miután a helyzet olyan, hogy kitérnem nem lehet anélkül, hogy ez bizonyos félremagyarázásokra alkalmat ne adna, a magam részéről csak annyit jelenthetek ki — amit már a megválasztásom után köszönő szavaimban is kifejtettem — hogy a legjobban óhajtom, hogy a béke, az az egyetértés, mely a városi tisztviselői karnak mindég féltett kincse volt, mielőbb helyreálljon s én megválasztásom után arról győződtem meg, hogy ez mielőbb be is fog következni.

— Hiszem és remélem, hogy az a cél, a melynek elérésére való törekvés minden egyes tisztviselőnek letett esküjénél fogva is feladata, az tudniillik, hogy mindent megtegyünk, ami városunk boldogulását és haladását elősegíti és megvalósítja, nem fog ezzel az ügyvel kárt szenvedni s a magam részéről minden erőmmel e szent cél megvalósítására fogok törekedni.

— Ami magát megválasztásomat illeti, arra nézve csak az a megjegyzésem — amit kezdettől fogva hangsúlyoztam — hogy annak az általam is igen tisztelt és mindenkor a legjobb kartársnak ismert volt főjegyző ellen irányuló éle nem volt. Lehet, hogy egyesek félremagyarázzák eljárásomat, pedig annak magyarázata a kényszerítő körülményekben rejlik, amelyeknek fenn nem forgása esetén semmi körülmények között sem pályáztam volna a főjegyzői állásra. De meg kellett ezt tennem a jövő haladásom biztosítása érdekében, amelyhez minden egyes embernek évek hosszú során át elvégzett becsületes, tisztességes munka után joga van.

— Azt hiszem, a törvényhatósági bizottság tagjai, akik a városi tisztviselőkkel szemben mindig méltányosak voltak, mondom, a törvényhatósági bizottság tagjai sem a volt főjegyző személye ellen irányították az ügy életét. A volt főjegyző még munkaképesnek érezte magát, újból felajánlotta szolgálatait, de a törvényhatósági bizottság tagjai ismét méltányosak voltak s azt mondták, a városnak ez a tisztviselője már annyi éven keresztül híven és megfeszített erővel végezte kötelességét, most megérdemli a pihenést és nyugalmat s ezért a felajánlott szolgálatot nem fogadták el.

(Kádas Kálmán nyilatkozata.)

— A történetekhez nekem igazán semmi mondanivalóm nem lehet. Váratlanul jött, az igaz, de hát nem tehetek ellene semmit. A törvényhatósági bizottság bizonyára jól tudta,

hogy mit csinál, ez ellen nincsen apelláta. Vox populi vox dei! Még egyelőre — amíg át nem adom az ügyeket — fel fogok járni hivatalomba, ha nem is rendszeresen.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Péntek: Boszorkány, dráma. P. Márkus Emilia vendégfelléptével. (B. bérlet.)

Szombat: Kaméliás hölgy, szimü. P. Márkus Emilia vendégfelléptével. (C. bérlet.)

* **A színház jelentése.** Zoraya, a mórno lesz Márkus Emilia harmadik szerepe, melyet az aradi közönségnek játszik el mostani vendégszereplése alkalmából. Sardou nagyszerű drámájának, a „Boszorkány“-nak a vezető-szerepében lép fel pénteken Márkus Emilia.

A Kis király premierje. A jövő hét csütörtökjén premier lesz az aradi színházban: ekkor kerül bemutatásra Bakonyi Kálmán operettje, a Kis király. Meg van minden kvalitás ebben az operettben arra, hogy igazi, nagy sláger legyen. Bakonyi Károlynak, a librettistának semmiféle színpadi munkája nem volt ilyen szimpatikus, ilyen egész. Kerek mese, épkézláb alakok, kedves figurák, vidám helyzetek: egy igaz történet nagyszerű feltalálása. A Kis király vezetőszerepeit Pataky, Diósy, Barics, Győző, Herold, Várnay, Ocskay játsszák, de részt vesz az előadásban az egész operetteszemélyzet.

Vasárnapi előadások. Délután a Buksit játsszák, este a Tamlásszák 10. kerül színpadra.

* **Unger Mór tanítványai** március 8-án tartják hangversenyüket a „Fehér Kereszt“ nagytermében. A hangverseny műsorán egy külföldi, mint a magyar neves zeneszerzők kiváló művei szerepelnek. Az egyes szülői számokon kívül vonósnégyesek és zenekari számok fogják a hangverseny műsorát alkotni. E hangversenyre jegyek már kaphatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

* **A sárga csikó.** Az Uránia eredeti magyar ujdonsággal kedveskedett közönségének. A Pathé-cég Kolozsváron felvette Csepreghy örökbecsű művét és a színház sietett azt megszerezni. A ragyogó színekben megírt munka kiváló rendező kezéből igazán csodás beállítást nyert. Janovics dr. kolozsvári direktor izlését és tudását dicséri a munka, melyben Berky Lili, Várkonyi Mihály művészetük egész tudásával kivették részüket. A tegnapi bemutatón a közönség szeretettel tapsolt a kitűnő magyar színészeknek, kik a rendezővel együtt kiváló alkottak. Emelte az érdeklődést a szerencsétlen Imre Erzsébtől tragikus sorsa, ki tudvalevőleg ennél a felvételnél életét vesztette. A stilszerű zene és a kiváló pótképek egy igazi sikert hoztak a színháznak. Az előadás 5 órakor kezdődik s kedvezmények nem érvényesek. 3

* **Henny Porten és Suzanne Grandais az Apollóban.** A mozi két legbájosabb és legszebb művésznőjének: Henny Portennek és Suzanne Grandaisnak aradi hívei zsufolásig megtöltötték ma az Apolló-színház nézőterét. Valósággal ostromot intézett a publikum a pénztár ellen, amelynek ablakába jóval az előadás előtt kikerült a fehér tábla, amely tudomására adta a kint tolongó embertömegnek, hogy: minden jegy elkelt! Bent a nézőtérén feszült kíváncsisággal és igazi gyönyörűséggel nézte a műsort, amely a fővárosi színházak programját is fölülmulja. Henny Porten, a csodaszép, kívánatos német művésznő „A megingott bizalom“-ban fenomenális alakítást nyújt. A boldogságában is szenvedő asszonyt élethűen játsza meg. Su-

zanne Grandais kivételesen nem könnyebb darabban, hanem szintén egy izgalmas drámában játszik s nem lehet megállapítani: a szépsége, vagy a művészete tökéletesebb. E két hatalmas filmen kívül „A négy ördög“ paródiáját kapjuk még az Apolló új műsorán, amely még két napig kerül vetítésre. 4256

* **A debreceni merénylet az Apollóban** már ma, pénteken látható. A Kinó-riport vállalat rendkívül érdekes felvételeket készített a pokolgép pusztításáról és az áldozatok temetéséről s ezeket az aktuális mozgóképeket láthatjuk az Apollóban. 4256

* **A debreceni bombamerénylet** összes részleteit már ma mutatja be az Uránia. 3

A gróf és jószágkormányzója.

(Fölujult a Gyulay-Lukácsy pör.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 26.

Két évvel ezelőtt nagy izgalmak között kezdődött Lukácsy-Gyulay affér új pör alakjában támadt fel az aradi törvényszék előtt. Ismeretes, hogy Lukácsy Lajos aradi ügyvéd hosszú időn keresztül jószágkormányzója volt Gyulay István gróf, az ausztriai Amstettenben lakó magyar főurnak. Két évvel ezelőtt a gróf és jószágkormányzója között kiegyenlíthetetlen differenciák támadtak. A gróf félmillió koronát követelt Lukácsyn. A felek választott bíróság döntésére bízták a ügyet, amely 200,000 korona visszafizetésére kötelezte a volt jószágkormányzót. Mindeuki azt hitte, hogy a számadási differenciák ez ítélettel elintéződtek.

Az 1913. év nyarán azonban a viszálykodás felujult a gróf és Lukácsy között. Gyulai István levelet írt Bécsben lakó ügyvédjéhez, Dusechnitz Emilhez és a levélben egykori jószágkormányzójáról és Máthé Sándor bérlőről sértő, kitételeket használt. A bécsi ügyvéd e levél másolatát közölte Lukácsyval, aki a bécsi járásbírósnál, Máthé pedig az aradi járásbírósnál indított pört becsületsértés és rágalmazás miatt a gróf ellen.

Idközben Lukácsy szintén az aradi járásbírósnál elé vitte a pörét, amelyet egyesítettek a Máthé pörével. A gróf kifogásolta az aradi járásbírósnál illetékességét és a bécsi járásbírósnál elé kérte az ügyet utasítani, amit az aradi járásbírósnál teljesített is azzal, hogy a sértés nem az aradi járásbírósnál területén történt. Ezt Lukácsy a törvényszékhez megfellebbezte s most ott elbírálás alatt áll a határozat.

E becsületsértési pör folyamán Lukácsy és a gróf az Aradi Közlönyben egymást kölcsönösen sértő nyíltéri nyilatkozatokat tettek közzé. A gróf a szeptember 12-én megjelent nyíltéri nyilatkozatában többek között azt mondotta, hogy Lukácsy neki még sokkal többel tartozik annál a kétszáz ezer koronánál, amit a választott bíróság megítélt. A nyilatkozatból kölcsönös sajtópör lett.

A folyamatban lévő sajtópöröktől függetlenül Lukácsy néhány héttel ezelőtt kérdései pört indított a gróf ellen az aradi törvényszéknél.

— Miután Gyulay gróf — mondja a kérés — azzal kérkedik, hogy én neki még tartozom, kérem a törvényszéket, kötelezze a gróft, hogy záros határidő alatt vagy igazolja követelésének jogosságát és nagyságát, vagy pedig ha ezt a törvényszék által megszabott időn belül nem tevé meg, úgy a bíróság mondja ki, hogy a gróf állítólagos követelése

jogtalan s szólítsa fel, hogy a kérdést hagyja abba.

Gyulai gróf a keresetre adott válaszában azt hangoztatja, hogy a kérdési pörnek nincs helye; ő követelésének jogosságát bizonyítani fogja abban a sajtópörben, amelyet Lukácsy ellene indított s amelyben a vizsgálóbíró elrendelte a valódiság bizonyítását. Az iratváltás után az aradi törvényszék pörtárában ma volt a jegyzőkönyvi tárgyalás, amelyen Lukácsy személyesen jelent meg, a grófit pedig Kell József dr. aradi ügyvéd képviselte. A törvényszék rövid időn belül meghozza határozatát ebben a szakatlan pörben.

Főszolgabíró és állomásfőnök afférje.

— Dálnoki alispán intézkedései. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 27.

Az Aradi Közlöny megírta, hogy néhány hét előtt milyen kellemetlen incidens történt a kétegyházi vasuti állomáson Mladin Miklós eleki főszolgabíró és Kopeczek Károly kétegyházi állomásfőnök között. Még a múlt évben erős összeszólalkozás volt a főbíró és az állomásfőnök között, mert a kétegyházi állomáson a szolgálattevő vasuti tiszt kiküldte a sinek közeléből a főszolgabírót. Mladin Miklós már akkor összetűzött Kopeczek állomásfőnökkel, a múlt hónapban pedig újabb eset történt közöttük. Egy este ugyanis a motorossal Elek felé induló főbíró gunyos és sértő kifakadással támadt — ezuttal minden előzetes ok nélkül — az állomáson szolgálatot teljesítő állomásfőnökre.

Kopeczek állomásfőnök mind a két esetet bejelentette az aradi üzletvezetőségnek és Pfeiffer Gyula Máv. üzletvezető egyenesen Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispánhoz fordult azzal a kéréssel, hogy járjon el a főbíró iratváltásainak megszüntetésére. Az üzletvezető iratai alapján az eleki főszolgabírót igazoló jelentés megtételére hívta föl az alispán. A főszolgabíró a napokban terjesztette be igazoló jelentését, amelyben elmondja: miként történt első összeütközése a kétegyházi állomásfőnökkel. Mladin főszolgabíró különösen arra hivatkozik, hogy ugyanakkor, amikor egy fiatal vasuti tiszt kiutasította a pályatestről, mások zavartalanul sétáltak a sinek között. Ez a körülmény és az, hogy ismételt kérésre sem kapott Kétegyházi perronjegyet, felingerelte őt. Később meggyőződött arról, hogy az üzletvezetőség az állomási panaszkönyvbe tett bejegyzését nem intézi el megfelelően. Felháborodásában azt írta az üzletvezetőségnek, hogy „nemsokára revolverrel kell járni a kétegyházi állomásra.” Levelével azt akarta elérni, hogy az üzletvezetőség szolgáltasson elégtételt a sérelmekért.

A januári kinos incidenst a főszolgabíró teljes egészében elismeri és azzal magyarázza, hogy az az állomás főnök, — kivel az előző eset óta nem érintkezett. — tüntetőn odaállt a motoros ablakához és fixirozta őt. Mladin erre kihajolt és odakiáltotta:

— Tekintetes, nagyságos állomásfőnök ur, tolja ide az arcát!

Bár a főszolgabíró arra hivatkozik, hogy mindezt mint magánember és nem mint közhivatalnok tette; az igazoló jelentés vétele után Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispán mégis fegyelmet megelőző vizsgálatot rendelt el Mladin Miklós ellen.

HIREK.

Hunyadi József halála.

— Meghalt szereppel a kezében. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Nagyvárad, február 26.

Ma éjjel azt a megdöbbentő hírt telefonálta az Aradi Közlöny nagyváradai tudósítója, hogy Hunyadi József az aradi színtársulatnak éveken át volt kiváló művésze ma előadás után, szívhűdésben hirtelen elhunyt. Az aradiaknak még ma is kedves emlékezetében élő nagy magyar színész ma este még társaságban volt, tíz óra után ment haza lakására.

— Fáj a szívem — mondotta feleségének Körössy Jucinak. Nagyon rosszul érzem magam. Küldjél orvosért.

Felesége orvosért küldött, mire azonban az megérkezett a legszimpatikusabb és legnépszerűbb színészek egyike már halott volt.

Éveken át élt Aradon Hunyadi Jóska, mint a népkégy hirta, a közönség osztatlan szeretetében. Azok közül a kevesek közül való volt, akik Blaha Lujza mellett néhány esztendőre megtoldották egy haldokló műfajnak, a népszínműnek életét. Hunyadi belé tudta önteni ezekbe a darabokba a nép lelkét, ami nélkül csak sallagnak tetszenek. Nem szegedieskedett, nem palócoskodott, mégis minden szavába tudta oltani a magyar föld egész erejét. Ezen kiválósága mellett sokoldalú művész volt, aki épen oly erőssége tudott lenni a drámának, mint az operettnek.

Aradon 1908. február tizenkilencedikén nemcsak pályatársai, hanem Arad egész közönsége és az ország színészvilágának meleg részvétele mellett ünnepelte harminc éves művészi jubileumát.

Éjjel jelenti tudósítónk, hogy Hunyadi József az este felesége társaságában vendégségben volt. Tíz órakor mentek haza és Hunyadi ágyba feküdt és az Otthon című darab egyik szerepét kezdte tanulni, melyben szombaton fel akart lépni. A darabban Hunyadi épen egy szívbajos ember szerepét játszotta volna. Tizenegy óra felé kiejtette kezéből a szerepet és hörögni kezdett. Erre felesége és anyósa a szobába sietett.

— Jaj nagyon rosszul vagyok — mondotta a művész — a szívem, a szívem!

A két hölgy rémülten kiáltozott és a lármára nemcsak a házbeliek, hanem az utcán járók is összeszaladtak. Többek között egy főhadnagy is bement a lakásba és a bajt látva, dörzsölni kezdte Hunyadi szíve tájékát. Gyorsan orvosért küldöttek, de mikorra az megérkezett, a kitűnő színész már halott volt.

Hunyadi József ötvenhárom évet élt. Beteg sohasem volt, csupán tegnap kezdett panaszkodni, hogy valami belső fájdalmat érez. Érdekes, hogy halála előtt rossz sejtelmek voltak és feleségének azt mondotta: „boldog az, ki szenvedés nélkül tud meghalni.”

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Lényegtelen hőváltozás várható, elvélve inkább csak nyugaton meg délen csapadékkal. — Sürgönyprognózis: Enyhe, nyugaton, délen elvélve csapadék.

— Az aradi postapalota tervei. A nagyváradai postaigazgatóság ma benyújtotta Arad város tanácsához a pályaudvari állomásépület mellett emelendő postapalota tervezetét és kérte az építési engedély megadását.

— Alaptalan vádak aradi rendőrtiszt és detektív ellen. A múlt év elején történt, hogy az aradi Uránia mozgófényképszínház folyosójáról Szecepkovszky Teofil rendőrhadnagy kivettette Székely Béla hírlapírót, aki a rendőrhadnagy többszöri felszólítása után sem akart távozni arról a helyről, amelynek a zsufolásig megtelt színház biztonsága érdekében feltétlenül szabadon kellett maradnia. A hírlapíró ezután hivatalos hatalommal való visszaélés és személyes szabadság megsértése címén feljelentést tett az ügyészségen a rendőrhadnagy ellen. Az ügyészség megkeresésére a rendőrségen Grumáz László dr. lefolytatta a nyomozást, amely megállapította, hogy a rendőrhadnagy kötelességszerűen és helyesen járt el, amikor a többszöri felszólítása után is renitenskedő hírlapírót rendőrrel vezettette ki a folyosóról. A királyi ügyészség ennek alapján Szecepkovszky, Teofil ellen az eljárást megszüntette a rendőrhadnagy most hatóság előtti rágalmaszásaért feljelentést tett az időközben Aradról elköltözött Székely Béla ellen. — Ugyancsak ma fejeződött be a rendőrségi nyomozás Rasztig István detektív ellen tett feljelentés ügyében, akit Jankovits Péter lakatossegéd vádolt meg azzal, hogy a rendőrségre való előállításában közben ütlegelte. A lakatossegéd sem orvosi látlettel, sem tanukkal ezt az állítást igazolni nem tudta és minthogy a kihallgatott tanuk vallomásából kiderült, hogy Jankovits erőszakosan védekezett az előállítás ellen s így Rasztig erélyesebb fellépésére szükség volt, a detektív ellen az eljárást a rendőrségen megszüntették.

— Nem lesz titkos tanácsos az aradi román püspök. Több fővárosi lap azt a hírt közölte, hogy Papp I. János aradi görög keleti román püspök a paktumtárgyalások körül szerzett érdemeiért a valóságos belső titkos tanácsosi címet fogja kapni. A püspök egy újságíró előtt ma a következő nyilatkozatot tette: — Okvetlen tudomásomra kellett volna a dolognak jutni és ebből látszik és a legnagyobb pozitívással állithatom, hogy nem felel meg a hír a valóságnak. A balászfalvi és nagyszombati érsekeket főpapságuk harmincadik esztendejében tüntették ki a titkos tanácsosi méltósággal.

— A kórházi beteg balesete. A Vadász-kürt-utcában levő zsidókórház lépcsőházának alján tegnap este súlyosan megsérülve találták az ápolók Benjamin Samu hetven éves beteg házalót. Az öreg ember arca zúzódásokkal volt tele és eszméletlen állapotban feküdt a lépcsőkön. Ajulásából csak ma reggel tért magához és akkor Hoffmann Győző ügyeletes rendőrhadnagy kihallgatta. Benjamin elmondotta, hogy tegnap este kilenc óra tájban kijött szobájából a folyosóra, egy darabig botorkált a sötétben és véletlenül lezuhant a lépcsőkön. A súlyosan sérült embert a zsidókórházban ápolják.

— Elütött kerékpáros. A Petőfi-utcában ma délelőtt tizenegy órakor súlyos baleset történt. Schmidt Gáspár temesfővárosi tizenkilenc éves borbélysegéd, aki Schiller János kereskedő kocsiját hajtott, nekiment a biciklin szembejövő Klonda Agostonnak. A kerékpáros fiatalember az utca kövezetére vágódott és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Schmidt Gáspár ellen a rendőrségen megindították az eljárást, a súlyosan megsérült Klondát a mentők szállították be a kórházba.

— A titokzatos affér. Budapestről jelentik: Vay Gábor grófnak nyílt levele miatt a parlamenti őrség tisztjeivel keletkezett afférját teljes titokzatossgal kezelik. Csupán annyi tudható, hogy Vay gróf egyik segéde Károly Mihály gróf.

— **Az autobuszok fékjei.** A legutóbbi napokban sokat tárgyalt autobusz-fékek ügyében a Martától a következő felvilágosítást kapjuk: Az összes autobuszok annak idején a jelenleg érvényben levő belügyminiszteri szabályzatnak megfelelően láb- és kézfékekkel felszerelve szállítottak, még pedig az akkor általában szokásos konstrukciónak megfelelően 2 lábfékkel és 1 kézfékkal. Minthogy a kézféket normális körülmények között egyáltalában nem használják, a biztonság követelményeinek pedig a két egymástól teljesen független lábfék az aradi üzemviszonyok mellett az egészen sik uton tökéletesen megfelel, az ily módon csak felesleges kézfékek karbantartása azonban csak kiadásokat okozott, a néhai gépüzemigazgató, aki egyben a belügyminiszter által megbízott kerületi automobil szakértő is volt, azokat a kocsikról leszereltette. 1910. elején, amikor a MARTA-gyár a kocsik karbantartására szerződést kötött a várossal, a fékek már nem voltak a kocsikon. Szathmáry Károly gépüzemigazgató tragikus elhunytja után az aradi autobuszvállalat a temesvári automobil szakértő hatáskörébe került, aki szükségesnek mondta, hogy az autobuszok kézfékei felszereltesse. A jelenlegi gépüzemigazgató ennek folytán 1914. január 20-án megrendelte a fékek felszerelését. A gyár azonnal hozzáfogott a munkálatokhoz, a január 23-án kitört sztrájk azonban megakadályozta azt, hogy a munkálatok befejezhetőek legyenek. Csak természetes, hogy a MARTA-gyár köteletségének tartja, hogy ép úgy mint összes megrendeléseit, úgy ezt is a sztrájk megszűnte után fokozott erővel teljesítse; a közönség megnyugtatója azonban szükséges kijelenteni azt, hogy aggodalomra a legesekélyebb ok sem forog fenn, mert a kocsik két, egymástól független, teljesen jókarban tartott fékkel vannak felszerelve és ugyanígy teljesítenek 1910. óta állandóan minden baj nélkül szolgálatot.

— **Tévedés.** Egy elvakult szerelmes megrendítő tragédiát idézett elő a bács megyei Kétyméren. Allaga Márton birtokos a falu egyik legszebb leányának udvarolt, akinek a szíve azonban másé volt. A mellőzött szerelmes tegnap éjjel megleste vetélytársát, aki a korezmából mulatság után tért haza. Mikor a sötétben mellette elhaladt, megtámadta és gyors egymásutánban nyolcszor belédöfte a bicskáját. Csak másnap reggel tudta meg, hogy vetélytársa helyett egyik legjobb barátját, Gunitz Mártont szurkálta össze. Gunitz utolsó óráit éli. A merénylőt a csendőrök letartóztatták.

— **Színészek párbaja.** Budapestről jelentik: A Magyar Színház két művésze, Csontos Gyula és Molnár László között tegnap heves szóváltás játszódott le. Ebből lovagias ügy támadt, melyet a felek ma este akartak kardpárbajjal elintézni a Rákosi-féle vívóteremben. A művészek felállottak és a segédek a szokásos békéltető felhívást megtették, nagy ámulatra az ellenfelek egymás nyakába borultak és kibékültek.

— **Marosszabályozási munkák.** A Maros folyó szeged—apátfalvai és konop—aradi szakaszain tavasszal nagyobb szabályozási munkák kerülnek kivételre. E célra 3000 m² illetve 7500 m² terméskőre van szükség, a melynek szállítására az aradi folyamtechnói hivatal március 23-án délelőtt 11 órakor fogja megtartani az árlejtést.

— **Készülő helyi érdekű vasutak.** Az alább felsorolt helyi érdekű vasútvonalakra a közigazgatási bejárást már megtartották és így azok megvalósítására rövid időn belül sor kerül: Arad—Kovácsháza keskeny vágányu 53.6 kilométer, Derecske—Csermő 120.0, Pankota—Selénd keskeny vágányu 52.4 kilométer, Uj-arad—Temeshidegkut 25.4 kilométer.

— **Megnyílt az aradi vasúti tanfolyam.** Csütörtökön este nyílt meg az aradi vasúti tanfolyam, amely az aradi kereskedelmi és iparkamara égisze alatt működik. A kamara nevében megjelent Bolgár Lajos megnyitója után Eisen József Ede aradi máv. főellenőr az aradi üzletvezetőség képviseletében lendületes beszédben üdvözölte a tanfolyam hallgatóit és előadóit. Magyar I. Elek vasúti tisztviselő, a tanfolyam vezetője röviden vázolta a tanfolyam célját és jelentőségét, aztán megkezdődtek a szakelőadások. Szakkörökben élénk érdeklődés mutatkozik a tanfolyam iránt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Aradi Központi Takarékpénztár által a tuberkulózis elleni küzdelem aradi egyesületének adományozott 100 koronát hálásan köszöni az elnökség.

— **Az Aradi Villamossági R. T. ez uton értesíti a fogyasztó közönséget,** hogy február hó 28-án, szombaton déli 12 órától fél 2-ig a kábelhálózat mentén az áramszolgáltatás kábelkapcsolás miatt szünetelni fog.

— **Leltár miatt mélyen leszállított árak** Fischer-féle Nagy Áruházában, Arad Szabadság-tér 12. sz. alatt.

— **Értesitem a t. c. hölgyközönséget,** hogy francia és angol női divat szöveteim nagy választékban már megérkeztek. Legújabb francia és angol divatlapok műtermekben rendelkezésre állanak. Mély tisztelettel Varga Kálmán női szabó Deák Ferenc-utca 39. 1121

— **Gyermek kocsik, toló kocsik, gyermek-székek,** legolcsóbban Hegedüs cégnél. 1321

TARKASÁGOK

(A jó hely.) Vidéki ur rohogott be valamelyik este az aradi színház előcsarnokába. Fél nyolc elmúlt és odabenn — zenekaros, telt ház előtt — megkezdődött már az előadás.

— Most jöttem a motorral — lihegte közlekenyen a vidéki ur Gondának a pénztár ablakán keresztül. — Van még egy jó hely a számomra?

Gonda végignézett a néhány szál jegyen és biztatón átnyújtott egyet:

— Tessék, itt van egy nagyon jó hely.

A vidéki ur fizetett és eltűnt a földszintre vezető ajtón. Két perccel utóbb azonban haragosan, paprikavörösrre gyúlt arccal rontott vissza a pénztárhoz és a jegyet lobogtatva rákiáltott Gondára:

— Hallja kérem: ezt nevezi maga jó helynek? A legeslegutolsó sorban, a legszélre szorított pótsték! Ez jó hely? Ez? Mi?

— A lehető legjobb hely — felelt nyugodtan Gonda. — Képzeld el, hogy isten menten tűz üt ki: a maga helyéről a legkönnyebben lehet menekülni.

(Tapasztalat.) Az eljegyzés megtörtént és a fiatalok most már némi szabadságot nyertek arra, hogy kettesben töltsenek egy-egy negyedórát — a szomszéd szobából örökös mama felügyelete alatt. Az ifju menyasszony szerelmesen és pirulva simulat jövendőbelijéhez és kedveskedve odadörzsölte rózsás kis arcát a férfi arcához.

— Mondd Gyutka — kérdezte azután elgondolkozva. — Te magad szoktál borotválkozni?

— Igen szívesen; miért kérde?

— Csak úgy. — Mindjárt gondoltam, mert — az arcod a legsimább és legpuhább, amelyet valaha...

A kis menyasszony szava elakadt és — és a parti rövidesen visszamenet... —

(Rossz spekuláció.) Egy vidéki földbirtokos arról értesült, hogy fia, aki a fővárosban tanul, börzeüzletekbe keveredett és hamarosan tizezer

koronát veszített. Távirattal hazahívatta a fiút, akít a sárga földig lehordott.

— Apa, de hiszen te is veszítettél már a börzén!

— Jó, jó — vágott vissza az öreg haragosan — de ne feledd el, hogy te nem csak elspekuláltad a tizezer koronát, hanem ki is fizetted!

TANÜGY.

(—) **Háztartási tanfolyam.** Az ópécskai gazdasági ismétlő iskola kebelében a kultuszminiszter és az aradmegyei gazdasági egyesület támogatásával létesített háztartási tanfolyam ma tartotta meg Ópécskán záróvizsgáját. A vizsgán megjelent Kehrér Károly tanfelügyelő, Ipolyi-Keller Iván, a gazdasági egyesület igazgatója, Meisner Ernő gazdasági felügyelő és az összes pécskai hatóságok. A vendégek a növendékek szép haladásáról győződtek meg és a leányok kiállított kézimunkáiról a fiúk előző és kosárfonásu munkáiról nagy elismeréssel nyilatkoztak. Délben a vendégek tiszteletére ebéd volt, melyen több teaszt hangzott el. Elhatározták, hogy a magyar kultúra érdekét szolgáló tanfolyamot jövő évben ismét megújítják és lehetőleg kiterjesztik.

VÁROS ÉS MEGYE

A városi üzemigazgató választása. A belügyminiszter ma érkezett leiratában arról értesíti Arad város közönségét, hogy jóvá hagyta azt a közgyűlési határozatot, mely kimondta, hogy a gépüzemigazgatói állást betölti és a pályázat kiírását rendelte el. Elutasítja e határozat ellen beadott fellebbezéseket, mert — mint írja a miniszter — a viszonyok megkövetelik, hogy a városi kezelésben levő üzemek élén a vállalatokat megfelelő szakértelmemmel vezető egyén álljon. A pályázatot a napokban kiírja a polgármester és az áprilisi közgyűlés választja az üzemigazgatót.

Pályázat fogalmazói állásra a városnál. Minthogy Arad város törvényhatósági bizottsága ma tartott közgyűlésén Salac Béla második aljegyzővé választotta meg és így a polgármesteri hivatalhoz beosztott fogalmazói állás megüresedett, Varjassy Lajos polgármester a mai napon az állásra kiírta a pályázatot.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az iparosok szabadliceumában** a harmadik előadás március 8-án, vasárnap délután 3 órakor lesz, az ipartestület dísztermében. Az iparosok nagy érdeklődése igazolja a szabadliceum létjogosultságát. A rendezőség elkövet mindent, hogy a megnyilvánuló érdeklődés kielégítésre találjon. A március 8-iki előadásnak műsora a következő: Az ipar kezdete. Előadja Krenner Miklós dr. Dalok. Énekli Gyula. A szegénységről, gazdagságról és drágaságról. Előadja Csánk Lajos. Betétek nincsen. Április 5-én lesz az utolsó előadás, melyet ünnepélyessé tesz Gelléri Mór dr. előadásos, az országos iparegylet igazgatójának előadása.

(*) **Az Országos Magyar Eszperantó Egyesület** aradi csoportja február 27-én, pénteken 8 órakor a Hungaria kávéház különteremében kulturpalotában megkezdendő új klubéletét egyéb sürgős ügyek megbeszélése céljából, választmányi ülést tart, melyre a tisztikar és mások minden tagját ezúton meghívja és részvételére biztosan számít az elnökség.

VIDÉK.

Mulatság a bányatiszti kaszinóban. A kristyór-gurabányai bányatiszti kaszinóban különösen sikerült estélyt tartottak. Az estét színelőadás vezette be, melyben F. Vertlen Zelma, Schuber Rózsika, Gruber Irén, Haber Ida, Majdik Agnes, Hász Mariska, Schiffler Arnold, Kirste Trifon, Puskár Emanuel, Bakalár József, Jakab József, Mihók György, Rosprim Károly, Názárt Ignác, Nika János, Ormingyán Simon, Janky János játszottak jelesen, úgy hogy az előadást többször szakította félbe a közönség tetszésnyilvánítása. A rendezés munkáját Török Arthur dr. és Schneider Rudolf végezték, a sugó Moldován Péter volt. A színi előadás után álarcos felvonulás, majd konfetti csata következett. Az első négyest 60 pár táncolta. A mulatság csak a reggeli órákban ért véget.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Pénzügyi tudósítás

Budapest, február 26.

Készáru.

Amerika egynegyeddel magasabb. Kínát, vételkötő gyenge, 8 ezer mm. 5 fillérrel magasabb.

Határidő.

	Dél számlát	2 órai zárlat
Buza 1914. áprilisra	12.29—12.20	12.81—12.32
Buza 1914. májusra	12.08—12.09	12.17—12.18
Buza 1914. októberre	10.59—11.—	11.04—11.05
Rozs 1914. áprilisra	9.29—9.30	9.23—9.34
Rozs 1914. októberre	8.60—8.61	8.63—8.64
Tengeri 1914. májusra	6.72—6.73	6.72—6.73
Zab 1914. áprilisra	7.60—7.61	7.61—7.62
Zab 1914. októberre	7.62—7.63	7.63—7.64

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (február 26.)

Osztrák hitel	840 25
Magyar hitel	847 75
4% koronajáradék	88 30
Osztrák-magyar államvasút	725.—
Felzálogbank	450.—
Lezálogbank	529 75
Hazai Bank	998.—
Magyar Bank	532.—
Kereskedelmi Bank	8834.—
Rizsamurányi	872 25
Salgótarjáni	756.—
Északi Vasút	629 50
Városi Villamos	833.—

Bécsi értéktőzsde (február 26.)

Osztrák hitel	841.—
Magyar hitel	848.—
Osztrák-magyar államv.	710.—
Északi vasút	105 25

A Temesvári Lloyd-társulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914 febr. 26. Buza 75 kilogrammos 23.40—23.50, 18 kilogrammos 23.60—23.7, 77 kilogrammos 23.80—23.90, 78 kilogrammos 24.00—24.10. Rozs (prima) 16.80—17.00, (közép) 16.20—16.40, Árpa (sertőző) —, (kiszármány) 13.15—13.35, Zab (prima) 14.40—14.60, (közép) 12.60—12.70, Tengeri réz (magyar) —, (román) 12.50—12.70, (román) régi 13.30—13.50, új 10.30—10.50, Hungonya 100 kgr. (teher) 4.60—4.80, (rózsza) 7.00—7.50

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Péntek, 1914. évi február 27-én:

B. Bortet

B. Bortet

P. Márkus Emma felléptével:

Boszorkány.

Dráma 5 felvonásban. Írta: Sardou Viktor.

SZEMÉLYEK:

Ximenes	Herold Ede.	Cleofas	Nag Dániel.
Don Lopez	Várnay Jenő	Oltér	Gyöző A.
Juana	Hampel Ilona	Fray Eugénio	Ocskay M.
Don Enrique	Keszler Ede.	Douma Rufina	Várnainé.
Ramió	Dr. Beregi S.	Szerzetes	Jobbai J.
Zoralya móróné	P. Márkus E.	Kecskepásztor	Lenkey Gy.
Aisha családje	Benkőné.	Zaguir	Virág László
Cardenas	Delly Lajos.	Manuela	Asztalos M.

Kezdete este 7,30 órakor.

NYILTTÉR.

György

Menyhért és Társa

Női

Felöltők

áruháza Arad, Andrásy-tér
8 szám. (A Minorita tem-
plom bejáratával szemben)

Legujabb tavaszi újdonságaink u. m.:

Angol felöltők

Divat köpenyek

Selyem és brochee köpenyek

Angol kostumeok

Leány kostumeok

Divat aljak

Blouseok és P. nyolák

teljes vá'asztékban megérkeztek. 1164

Szabott ár! Telefon 8-55.

A tisztviselők és katonatisz-
tek bevásárlási r. t. szer-
ződéses szállítója. :: ::

Uránia Színház

Már ma látható

A debreceni
bombamerénylet
összes részletei
és
a nagyszerű temetés

Azonkívül

A sárga
csikó.

1262

Az első magyar Pathé-kép.

6—1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetmény.

A néhai Weitzer János aradvárosi jótékony és közéleti alapítványról alkotott és a nagyméltóságu m. kir. Belügyminister nr. által 86883—1912 s.ám. alatt jóváhagyott alapító levél 3. §. A) csoport 4) pontja alatt fiatal magukat önállósítani szándékozó ipari segédmunkások a szükséges szer-számokkal, nyersanyagokkal és készpénzzel való segélyezésére felvet 3000 (háromezer) koronából kiosztandó segélyeknek elnyerése iránt nyilvános pályázatot írunk ki.

Ezen összegből adandó segélyek elnyeréséért pályázhatnak szegénysorsú fiatal ipari segédmunkások, kik magukat önállósítani szándékoznak s. Aradon f. g. nek önálló ipart üzni.

A pályázati kérvények f. évi április hó 15- (tizenöt)-ig városunk polgármesteréhez, mint a Weitzer János jótékony alapítvány bizottság elnökéhez adandók be.

Kérvényezők tartoznak igazolni:

a) hogy vagyontalanok,
b) hogy aradi születésűek, vagy aradi illetőségűek s

c) kötelesek születési és

d) erkölcsi bi. onyítványt bemutatni.

A segély csakis az önállósításra alkalmas pályázatóknak fog adományoztatni.

A segély adományozásnál aradi születésűek elsőbbségben részesülnek a nem aradi születésűekkel szemben.

A 19009/462—1912. egy. határozattal megalkotott Weitzer János jótékony és közéleti alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel

alapítványi bizottsági jegyző.

Nyomtatványok

csinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában

Cserépfedő,

valamint cserépjavitási munkákat legjutányosabb áron vállal, helyben és vidéken 1101

Komor Márton

cserép és palafedő mester

Arad, Kápolna-u. 12.

Meghívásra azonnal elmegyek.

Halló! Halló! Uj mészárszék!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Arad, József főherceg-ut 7. főútletem mellett egy a mai kor igényeinek megfelelő

növendék-marhahus üzletet

nyitottam, ahol is állandóan árusítom a legjobb minőségű novendék-husokat.

Áraim a következők:

LEVESHUSOK:

Farkas klg.	K. 1.36
Hátszín klg.	K. 1.36
Lapocka klg.	K. 1.36
Tarja	K. 1.36

PECSENYEHUSOK:

Felsár klg.	K. 1.52
Fehérpecsenye klg.	K. 1.52
Rostélyos klg.	K. 1.40
Gulyás hus klg.	K. 1.20

Szíves pártfogást kér kitűnő tisztelettel

Farkas János mészáros és hentes.
Telefon 739. 1178

FISCHER TESTVÉREK

sodronyszövet, kerítésfonat, szitaárúk és acélsodrony ágybetét készítőik

Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Gyártelep: Kossuth-utca 45. sz.

TELEFON 557. SZÁM.

Ajánlják minden e szakmába vágó dolgok állandó nagy raktárát a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe, melyek versenyképes olcsó árért kapható. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk. 1241

Üzletáthelyezés

Értesítjük igen tisztelt megrendelőinket, vevőinket és a n. é. közönséget, hogy

villany és vízvezeték

berendezési üzletünket március hó 1-étől Szabadság-tér 10. szám (udvarban)

helyezzük át

További szíves pártfogást kérünk 1181

Klein Testvérek.

Ezen szakaszban foglalt kötelezettség a külvárosok gyalogjárdáira ki nem terjed.

6. §.

A gyalogutakon kerekes taljgákat vagy bármiféle kocsikat húzni vagy taszítani, állatokat hajtani, a közlekedést akadályozó nagy tárgyakat húzni tilos.

Tilos hatósági engedély nélkül a gyalogutakat bármiféle tárggyakkal elfoglalni.

A fel- és lerakódás a gyalogutakon át csak úgy eszközölhető, ha az a közlekedést nem akadályozza.

Tűzifa fűrészelésére és feldarabolására a gyalogutak el nem foglaltak, a célra csakis az utcaterületnek a gyalogut mellett fekvő része vehető igénybe.

A favágatás után a természetelt utcai rész a fafágók által letisztítandó.

A külvárosi gyalogutak téli időben, midőn a kocsitak járhatatlanok, iparcikkek és egyéb házi szükségletek be és kihordása, habár kézi járművekkel szabadon igénybe vehetők, de lábas jószágokat hajtani, a külvárosok gyalogutain bármely időben tilos.

7. §.

A bolternyők csak úgy alkalmazhatók, ha azok feszítő és támasztó rudat a gyalogut színvonala fölött 2.20 mtr. magasságban esnek. Az ernyőket lekötöni vagy azokra tárgyakat aggatni tilos.

A kinyúló cégtáblák valamint a kinyúló lámpák 2.20 m-ternél alacsonyabban ki nem függeszthetők és azok a faltól 80 centiméternél kisebb nem nyulhatnak.

8. §.

A lakások takarításánál a portörölköket az utcára kirázni tilos. Törölkök az utcán csak úgy szállíthatók, ha azoknak az üvege le van takarva.

9. §.

Akik ezen szabályrendelet 1, 2, 3, 4, 5 és 8 §-ait meg nem tartják illetve megszegik, kihágást követnek el s 50 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 8 rapig terjedő elzárással fognak büntetettetni.

Kihágást követnek el azok is, akik 6. és 7. §-át sem tartják meg vagy megszegik és amennyiben nem az 1879. évi XL. t. c. 119. vagy 120. §§-ai alapján büntetendők, az első pontban foglaltakhoz képest fognak büntetettetni.

Ezen büntetésen felül a kapitányi hivatal feljogosítottatik, hogy az elmulasztott munkákat az illető ház- vagy telektulajdonos terhére hatóságilag eszközölttesse.

10. §.

A kihágások elbírálásánál elsőfokban a város rendőrkapitánya vagy a tanács által megbízott tisztviselő, másodfokban a város tanácsa, harmadfokban pedig a n. kir. belügyminiszter bíraskodik.

11. §.

A kiszabott pénzbüntetésből befolyó összegek az 1901. évi XX. t. c. 28. §-ában jelzett célokra lesznek fordítandók.

12. §.

Behajthatatlanság esetén a pénzbüntetések az 1879. évi XL. t. c. 22. §-a alapján változtatandók át elzárásra.

13. §.

Ezen szabályrendelet végrehajtásának ellenőrzésével a kapitányi hivatal, a homoklás és árokásás mérvének megállapításával, s az afeletti ügyelettel a mérnöki hivatal megbízatik.

Arad, 1914. évi február hó 12-én.

Greén, főkapitány.

2808—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Arad szabad királyi város területén levő gyalogutak gondozása és azokon a szabadközlekedés akadályainak elhárítása tárgyában alkotott és a nagyméltóságú magyar királyi Belügyministerium 183062. számú rendeletével jóváhagyott alább közölt 12909—308—1918. számú szabályrendelete 1914. április 1-én életbe lép.

Szabályrendelet.

1. §.

Minden ház és telek utca gyalogjáróját, mely szilárd burkolattal (kövezettel, asphalittal) elátva nincs, köteles a ház- vagy telektulajdonosa minden évben szeptember 1-től november 30-ig terjedő időben másfél méter szélességben és 15 cmr. vastagságban homokréteggel akként beborítani, hogy az a vízlevezető árok vagy folyóka felé 5 cmr. eséssel bírjon. Ha a gyalogjáró másfél méternél keskenyebb lenne, akkor az évenként egész szélességben a fentebb érintett módon homokréteggel beborítandó.

Az utcai átjárókat a város közönsége készítetteti és tartja fenn.

2. §.

Kötelesek a ház- és telektulajdonosok a gyalogjárók mellett elvuló vízlevezető árkokat telkük vagy házuk utca vonalának hosszában a mérnöki hivatal által előírt utasítás és méretek szerint megásni, azokat tisztán tartani nem különben kötelesek ezen vízlevezető árkokon keresztül telkük kocsibejárójánál hidat építeni és azt jókarban tartani.

3. §.

Kötelesek a ház- és telektulajdonosok a házuk és telkük utcai vonalának egész részén a szorb tövist és egyébbb dudvát rendszeren kiirtani.

4. §.

A szilárd burkolattal ellátott gyalogutakat kötelesek a ház vagy telektulajdonosok tisztán tartani, azokról a havat eltávolítani, s ha a jéggel borítják, azokat fűrészpórral vagy homokkal behinteni.

A nem szilárd burkolattal ellátott gyalogutakon összegyűlt havat kötelesek a ház- és telektulajdonosok eltávolítani.

5. §.

A belváros egész területén május 15-től szeptember 15-ig terjedő idő alatt a gyalogutak a ház- és telektulajdonosok által naponként egyszer és pedig asfalt burkolattal ellátott gyalogutak d. u. 1—2 óra között, a másféle burkolattal ellátott gyalogutak este 7—8 óra között meglocsolandók.

Aradon, a Hegyaljai villamos vasutállomás mellett
vasuti vendéglő és szálloda
azonnal kiadó.

Továbbá Pécskai-ut 1a. sz.
alatt az új állomási épülettel
szemben ujonnan átalakított

vendéglő „szálloda
március 1-től kiadó.

Bővebbet

1263

Reusz Sándor
sörraktára Boros Béni-tér 5. szám.

8-1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetmény.

A néhai Weitzer János arad-városi jótékony és közcélú alapítványról alkotott és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminis. ur. által 3638-1912 szám alatt jóváhagyott alapító levél 3. § A. csoport 1. pontja alatt felvett 5000 (ötezer) koronából kiosztandó segélyek elnyerése iránt eszennel nyilvános pályázatot írunk ki.

Ezen segélyek elnyeréséért pályázhatnak oly önhibájukon kívül szükségbe jutott aradi kisiparosok, akik nyilvános, vagy társadalmi alapokból segélyben nem részesülnek.

A pályázati kérvények I. évi április hó 15. (tizenöt) ig városunk polgármesteréhez, mint a Weitzer János jótékony alapítványi bizottság elnökéhez adandók be.

A segélyt kérelmezők tartoznak a kérvényekhez:

1. születési bizonyítványt,
2. erkölcsi bizonyítványt,
3. illetőségi bizonyítványt csatolni és

4. igazolni, hogy a pályázati kérvény beadását megelőzőleg Aradon legalább 10 (Tíz) éven keresztül önálló ipart folytattak.

A 1909-4. 62-912. kgy. számú határozatával megalkotott Weitzer János jótékony és közcélú alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből

Dr. Angel,
alapítványi bizottsági
jegyző.

Alágyujtásra**való papír**

kb. 50 kilós bálakban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

8904-1914.

Hirdetmény.

Az 1914. évi február hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri bizottság által küldött összeírású jegyzék 11 drb. ívét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1914. február hó 24-től számított 8 napra a városi fogyasztási adó felügyelőségél közszemlére azaz tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek névszerint Csugán Arzén, Adám Lőrincz, Marín János, Biró Béla, Rahm Mihály, Rajku Traján, Eug. Károlyné, Scharfstein Benjamin, Lugosán Trifonné, és Karácsonyi Józsefné, ki ki italmérést engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ip. tisztviselők is nyújthatnak be, a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adófelügyelőségél észrevételeket.

Arad, 1914. évi február 20.

A városi tanács.

Jó anyák, gondos szülők

legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

mindig friss: Hajós-féle

Csukamájolajatadnak. Egy üveg utasítással ára **2 korona.****Fagydagánatok**

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb, szer a

FRIGIN.Ára ecsettel és utasítással **70 fillér.****Depillor-szörvestő.**

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható.

Ára utasítással **1 korona.****Kötszerek, gummicikkek,**

és sebészeti eszközök legolcsóbb és legjobb

jobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermektápszerek nagy raktára.

SOXLET sterilizáló apparátus és annak egyes alkotórészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

Hajós Árpádgyógyszertára **ARAD, Andrásy-tér 22. sz.**

741 (Megyeházzal szemben.)

Legolcsóbb, legjobb bevásárlási forrás

háztartási**szükségletek fedezésére.**

Ajánljuk:

Ajánljuk:

Arc-krémek

Illatszerek

Kölgyporok

Kölni vizek

Fogporok

Fog-krémek

Fogpaszták

Fogkefék

Szájvizek

Szappanok

Kajvizek

Szoba-illatok

Vojtek és Weisz

parfumeria és drogueria nagykereskedése

Aradon.

Aradon.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja**költőzködők figyelmébe:**

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűsodényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 481

Az Andrásy-téren az első emeleten

a főtér kellő közepén egy utcai lakás azonnalra, vagy május hó 1-re

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

UJ!

m. kir. szabadalom 7

PATENT.**Egészségi kutszivattyuk.**

E kutszivattyuk a kut-aknában képződő mérges gázokat és egészségtelen levegőt elvezetik, a fagy-csapon alkalmazott zuhany mindig friss, tiszta levegővel hozza a vizet érintkezésbe, miáltal a víz is mindig friss üdítő és egészséges marad. Mivel pedig az akna fedett, a levegőben uszkáló baktériumok az aknától elzártnak és így fertőzés alig történhet. — Az egészségi szivattyuk télen nem fagynak be, nyáron pedig állott víz nem marad benne.

E szivattyuknál minden fa alkatrész mellőztetik, mert ezek viznyálka képződik ami a kolera, tifuss és más egyéb betegségek bacillusainak valóságos tenyész telepeivé változhat. 1121

Régi rendszerű kutszivattyuk átalakítását elvállalok.

Patent tűzfecskendők.**Patent borszivattyuk.****Hönig Ottó**

M. kir. szabadalmazott szivattyu készítőnél

Arad, Rákóczi-utca 27.

(Egy tanonc felvétetik.) Permetező javítások elfogadtnak.

Apró hirdetések.

Az Aradi Közlöny mindennap eljut számtalan városba, faluba és pusztába, tehát sok embernek kerül a kezébe. Minden embernek lehet naponta valamit eladásra kínálni, vagy megvételre keresni az Aradi Közlöny apróhirdetéseivel (pl. munkát, árut, szolgáltatást.) Az eredmény biztos.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

LEVELEZÉS.

Színházban

többször, részben ma délután három órakor a korzón is találkozunk, kérem, írjon „J” jelige alatt a lap kiadója, hogy közeledés, találkozás, hogy volna lehetséges.

OKTATÁS.

Engel-féle

Kereskedelmi Szaktanfolyam.

— Hassinger-utca 5. —

Gépirás. Gyorsírás. Könyvtvitel és irodai munkálatok. Gyakorlati mód s erinti oktatás elsőrendű tanerők vezetése alatt. Díjtalan állásközvetítés. Mérsékelt tandíj. Vidékre levélbeli oktatás Március 1-én új tanfolyamok veszik kezdetüket. 651

ALKALMAZÁST KERES.

Egy gyakornok

irodai állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1258

Házvezetőnek

ajánkozik, jobb házhoz egy jómodoru makói nő, aki a házvezetésben és főzésben nagy gyakorlattal bír. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 1279

ALKALMAZÁST NYER.

Egy

jó mindenés és egy erős leány két ki gyermek mellé kerestetik azonnali belépésre. Csak tisztességes és szorgalmas leányok adják le címeiket zárt borítékban. „Állandó szolgáltatás” jelige alatt a lap kiadóhivatalába Megjegyezvén, hogy kiváasztott két leány minden teljes betöltött esztendő után külön 50 korona jutalomban részesül. 1319

Mindenes család

jó bizonyítvánnyal, jó fizetés mellett alkalmazást nyer Andrassy-tér 25., I. em. 29.

2 csomagoló

leány felvételt. Piskótagyárban Radnai ut 23. 1310

ÜZLETEK.

Egy jóforgalmu

szatócsüzlet vendéglővel együtt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1275

Salaos-utca 2. szám

alatt egy nagy üzlethelyiség pincével kiadó. Bővebbet Czernóczy Mihály tiszteiben Kossuth-utca 3. 1317

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó

4 szobás utcai lakás Weitzer-u 5. és Pécska-ut 6. Bővebbet Éles Árminnál. 763

Három szobás

udvari lakás fürdőszobával és egy tágas raktárhelyiség Deák Ferenc-utca 7. alatt kiadó. 876

Modern

3 szobás utcai lakás, fürdő- és előszobával május 1-től kiadó, Kossuth-utca 40. sz. Bővebbet a házmesternél. 979

Két szobás

utcai gargon lakás Irodának is igen alkalmas március 1-ére, esetleg azonnala kiadó. Deák Ferenc-utca 39. sz alatt. 1077

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hintók

Kölber-féle csukott, majdnem új 2 homokfutó és 2 fedeles hintó eladó, hozzáf. hagyás végett. Bővebbet Róth Izidor, Asztalos Sándor-utca. 1024

Tavaszi divatalbumok

500 legújabb párisi, színes divatképpel 1 K. 20, nagyobb 800 modellel 2 K. 40-ért kapható „Minerva” könyvkereskedésében Knie-szer J. és Tsnál Dobó-utca 1. sz 1151

Cséplőgép.

Egy fiatal, kétéves Nicholson-féle 8 as magánjáró kazán, kedvező részletfizetés mellett is eladó. Bővebbet Burza Testvéreknél Arad, Boros Beni-tér 1. 1115

Alágyujtásra való papir

kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalába.

Pompás,

enyhe, lugmentes igen finom borotváló szappan darabonként 10 fillér, 3 darab legfinomabb mandola szappan 50 fillér, 3 darab legfinomabb tojás olaj szappan 60 fillér, 3 darab pompás illatu virág szappan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utoláthatetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona és 1.20. Földes Kelemenél Arad Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 2.24

KÜLÖNFÉLE.

Tökés kerestetik

egy évek óta fennálló vállalat finanszírozására 15.000 korona tőkebefektetéssel, garantált 15% os haszonrészesedéssel. Ugy a befektetett tőke, mint a haszonrészesedés kellő biztosítást nyer. Megkeresések „Tökés 15.000” jelige alatt a kiadóba kérek. 1267

Ragályos gyermek-betegségek ellen

legjobban megőrizhetjük gyermekeinket, ha azokat naponta többször Hydrogenium peroxidatummal (H²O²) gargarisáljuk. Kitűnő desiniciens és desodoráns, miért is mint igen erőlyes fertőtlenítőt és rothadást gátlót, mely a száj kellemetlen bűzt megszünteti, a fogakat megfehéříti, de főleg mint a kór okozó csirák ellenségét a legmegebben ajánljuk. 500 gram ára 1 korona Földes Kelemen gyógyszer-tár, Hehs Vilmos gyógyszer-tára Arad. 1224

Fucovesin

Tabl. fucovesin comp. Elhízás elleni gyógyszer, nem hashajtó, nem ártalmas. Kipróbált biztos szer. — Áa használati utasítással ellátott eredeti doboznak 3 korona 50 fillér. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszer-tára a Szent Istvánhoz Aradon, Batthyány-utca. Összes készítményeink Földes Kelemen gyógyszer-tárában is kaphatók. 5189

India fogcsoppek

legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár: Földes Kelemen gyógyszer-tára és vegyszer-laboratóriuma Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 1224

Mindenki olyan öreg,

aminőnek látszik aki nem akar megöregedni, használja a Földes-féle Hair regeneratort, ezen készítménytől minden ősz haj visszanyeri eredeti színét. Nagy üveg ára 2 korona. Földes gyógyszer-tár, Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 1224

Takszámterez

Bér-autok

Telefonszám
816

2291
Szolgálat: reggel 6 órától 6 jéj 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Valódi angol sport, vadász, valamint modern katonatiszti, vasutas és egyéb **sapkákat**

ajánl:

Schäffer Henrik
Aradi Első Sapkakészítő vállalata

Arad, Andrassy-tér (Bing-ház).
Telefon 208. szám. 700

Ha rosszul érzi magát,
Igyék egy üveg eredeti
Kárpáti-léle

epenhajtót,

mely a legkötőbb fájdalom-nélküli gyomor tisztító házi szer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K. 4.80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban 4470

ARAD, BOROS BENI-TÉR.

Az Ingatlanforgalmi és Parcellázóbank r. t.

Arad, Petőfi-u. 1.

Telefon 861.

áruba bocsátja az Arad város határában lévő

Prohászka dülőbeli

200 kis holdas ingatlanát egészben, vagy tetszés szerinti parcellákban olcsó kölcsön és méltányos feltételekkel v-1148

Legolcsóbb fabeszerezési forrás

a „Hunyadi”

Motorfűrész Vállalat

Kossuth-utca 9. alatt. Telefon 658.

hol állandóan elsőrendű száraz és aprított fa kapható azonnali hazaszállítással ólomzáros zsákokban **100 kilónként 3 vágásu 2 K 80 fillérért és 4 vágásu 3 kor** Ugyancsak elvállalunk saját motorgépeinkkel meghívásra leggyorsabb kiszolgálással **fafelfűrészelést és befúvarozást** vasutatól legolcsóbb árban. **Üzletevünk: szolid és ügyelmes kiszolgálás.** 1239

Weinberger János

cipőraktára

Arad, Andrassy-tér 20. sz.

Telefon szám 312.

191

Leltári árak.

Kizárólag elsőrangú cipőujdonságok remek kivitelben. Két egységár: K 16.50 és K 20.50. — Engelhardt, Chassala cipők, hölgyek és úrak részére. — Az elmúlt idényből visszamaradt cipők leszállított áron. o o o o

Leltári árak.

Pálkás Lajos és Társa

(Diamant Ferenc utóda.)

műszerészek**Arad, Deák Ferenc-utca 7.**

Ajánlunk villanyos világítási, villanyos csengő és telefon berendezéseket, villanyos motor szerelést és javításokat legpontosabban és legjutányosabban végzünk.

Raktáron tartunk: Villanyos csillárokat, főző-dényeket, vasalókat, Wolfram-lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 1307

Telefon 595.**Tanfolyam megnyitás!**

Március hóban új tanfolyamot szervezünk kizárólag elsőrendű képesített tantervek vezetésével. Növendékeink a legalaposabb kiképzést nyernek a 1318

Gépirásban összes rendszer.

Gyorsírásban levelező és vita

Könyvelésben egyszerű és kettős és Kereskedelmi levelezésben.

Rendkívül tágas, hygienikus tanterem, villanyvilágítás, központi fűtés — Beiratkozás egész nap!

Díjtalan állásközvetítés!

Ziffer és Hollós

írógépvállalata Br. Bohus-palota.

TELEFON 513. TELEFON 513.

AKI

jól, olcsón és divatosan kíván ruházkodni, forduljon teljes bizalommal

Karpelesz Zsigmond

uri szabó üzletébe Arad, Welter János-utca 9. sz.,

ahol a legdivatosabb tavaszi angol újdonságok szép választékban megérkeztek. Vidékre mintákkal készséggel szolgálok. Szíves rendeléseket kérek 1319

Karpelesz Zsigmond, uri szabó.

8—1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetmény.

A néhai Welter János aradvárosi jótékony és közcélú alapítványról alkotott és a Nagyméltóságú m. kir. Belügyminister ur által 86388—1912. szám alatt jóváhagyott alapító levél 8. §. A) csoport 6). pontja alatt megjelölt és ipari szerszámok s előállítási módok feltalálásának díjakkal való jutalmazására szolgáló 1000 (Egyezer) koronából kiosztandó segélyek elnyerése iránt nyilvános pályázatot írunk ki.

Ezen segélyek elnyeréséért pályázhatnak ipari szerszámok s előállítási módok, valamint ezek javításának feltalálói amennyiben Aradon bírnak állandó lakással.

A pályázati kérvények f. évi április hó 15-(tizenöt) ig városunk polgármesteréhez, mint a Welter János

jótékony alapítványi bizottság elnökéhez nyújtandók be.

A segélyt kérvényezők tartoznak aradi lakos voltukat igazolni, továbbá a találmányt megfelelő minta, illetve az előállítási módot szabatos műszaki leírás alakjában a pályázati kérvénnyel egyidejűleg aláírt alapítványi bizottsághoz bemutatni s a bizottság kívánságára a

találmányt szemléltetőleg is ismertetni.

A 1909—462—1912. kgy. számú határozattal megalakított Welter János jótékony és közcélú alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel,

alapítványi bizottsági jegyző

227—1914. sz.

Földhaszonbérbe adás.

Az aradi gör. kel. román Consistorium közhirre teszi és ezennel meghívja mindazokat, kik haszonbérbe óhajtnák venni az aradi gör. kel. román egyházmegye tulajdonát képező Csermő község határában levő és a csermői 384. sz. tjkvben A. I. 2—4. alatt felvett 833¹⁰⁰²/1100. kishold terjedelmű földbirtokot, melyen megfelelő gazdasági épületek vannak, hogy arra vonatkozó írásbeli ajánlataikat 1914. évi március hó 15-ig azon Consistoriumhoz adják be, mely ajánlatokban tüntessék ki számokkal és betűkkel is az ajánlott évbér összegét oly kijelentéssel, hogy a részletes haszonbéri feltételeket ismerik és feltétlenül elfogadják és hivatkozással a nyugta kelte és számára említsék meg, hogy 1700 koronát tettek le készpénzben bánompénzül a Consistorium pénztárána. Miután a földek rendelkezésre állanak és már ezen tavaszon használatba vehetők azok vagy csak ezen évi használatra, vagy pedig — az ajánlkozókkal létre jövő megállapodáshoz képest — több gazdasági évre adatnak haszonbérbe.

A részletes haszonbéri feltételek az aradi gör. kel. román egyházmegyei Consistorium irodájában, valamint a borosjenői gör. kel. román esperesi és a csermői gör. kel. román lelkészi hivatalban tekinthetők meg.

Arad, 1914. évi február hó 10/23-án.

1309

Az aradi gör. kel. román Consistorium.

Üzleti értesítés.

Igen tisztelt megrendelőim és a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy uri szabó üzletemet

fiu- és gyermekruha, átmeneti és gummi köpeny raktárral bővítettem ki.

Állandóan nagy választékot tartok legdivatosabb és legjobb minőségű árukból **feltűnő olcsó, szabott árakban.** Továbbra is üzletelvem lesz a legszolidabb és legfigyelmesebb kiszolgálás. :-: Teljes tisztelettel:

1246

Hirsch Antal uri szabó Andrásy-tér 22. Telefon 677.